

ek

az adóemelés 15
kos lesz,

dmilliárd lejt akar
A pénzügyminiszter
ujtani arra vonat
pen befolyó össze
reg felszerelésének
ormány természetel
l, hogy a mai rend
ek között az ország
almas megterhelést
pen ezért azon lesz,
désre inspirálja a

vagyandésmáról

esen két táblán ját
Egyrészt az el
sainak teszi ki ma
a hadsereg teljes
t reméli elnyerni,
a közvélemény
a dolgában és hogy
ak megy elébe.

am egyébként hiva
közűz, amelyben cá
vagyondézsma for
mazásra. Egy ilyen
los kommuniké
nány pénzügyi kon
delmi adó beveze
lévesu pénzügyi
jelenlegi parlamenti
még a parlament
azzal a törvényja
a kölcsönből szá
ról intézkedik. A
ozzájárulásával ké
nyal el fogja nyerni
Az adó kivetésére
scu miniszterelnök
iniszter legutóbbi
erült fel.

tt nagyon
az országosan
INK-cég Cluj.

séggel
latot
képviselő

n olyan személyek,
ésénél kijárást esz
vesztegetve? Ben
árom kérdéssel és
szempontból a ren
neg a modern há
Rámutat arra,
segítségével mű
ést törvénytelen
az áráktól függet
Más megoldásokat
a felfegyverzésünk
vábbá azt állítja,
títékok birtokában
utott, hogy Popo
tatás félbeszakítá
illeti, azt csak
szálják a vizsgálá
Popovici mentő
állalta el.

n, aki kérte, hogy
jaira is terjesszék
sulyos feltevések

ötöbbséggel elfo
tározta annak a
tését. A jelentés
és Tilica Ioanid
más nemzeti pa
dolását is.

Taxa postali
plátite in nu
No. 224713/92

10. Telefon: 6 Disztér 2., I. em.
Havonta 110,
óvra 600, egé
földre: Havo
félévre 12, eg
Jelések díjszabás szerint. Az
KELET" az erdélyi és bánági zai
dóság egyetlen politikai napilapja.
Cikkjeink utánnomását csak a for
rás megjelölésével engedjük meg.

Dl Rámásetter Róbert

BUDAPEST

KELET

ZSIDÓPOLITIKAI NAPILAP

Bérmertelen
leveleket nem
fogadunk el.
— Kéziratok
megőrzését és visszaküldését nem
vállaljuk. Főszerkesztő dr. Mar
Ernő. Felelős szerkesztő Jámber
Ferenc. Bucuresti szerkesztő Báb
szegi Ernő, Strada Matei Mile #

Ara 5 lej

Vasárnap, 1934. dec. 9.

5695. EV.
TEBET 3.

XVII. ÉVF.
277. SZÁM.

Eden, Laval és Aloisi báró állást foglaltak a jugoszláv memorandum kérdésében

Kedd előtt nem lehet remélni a vita befejezését. Az angol sajtó megbélyegzi a jugoszláviai magyarok kiutasítását. Ujabb zárt ülést tartott a Népszövetség tanácsa a saarvidéki megegyezés ügyében

Magyarországon megkezdték a jugoszláviai állampolgárok kiutasítását

Genf, december 8. A népszövetségi tanács szombat délutáni ülésén Eden angol p
csésőtör, majd Laval francia külügyminiszter és Aloisi báró olasz megbízott szö
tak fel. Eden mérsékletre intette a szembenálló feleket, Laval vitába szállt Eck
hardt érvelésével, míg Aloisi báró bizonyos vonatkozásokban a magyar álláspont
mellett foglaltak állást. Az ülés lapzártakor még tart, valószínű, hogy Litvinoff is
fell fog szólni.

Nagy feltűnést keltett Laval beszéde, aki kijelentette, hogy a jugoszláv memo
randumban foglalt vádak mellett nem lehet szó nélkül elmenni. A francia külügym
niszter állástfoglalt a revízió ellen és megismételte minapi kijelentését: Egyetlen
határkö elmozdításához sem járul hozzá a világ.

A nagyhatalmak állásfoglalása

Genf, december 8. Tegnap számában az
Uj Kelet közölte a Népszövetség pénteki
ülésének lefolyását, amelyen Jettics jug
szláv külügyminiszter szóbelileg is fenntar
totta azokat a Magyarországgal szemben
vádak, amelyeket már részletes memoran
dumban hangoztatott. Közöltük Eckhardt
magyar delegátus válaszát, aki kétségbe
vonta a vádak alaposágát, hangoztatva,
hogy a Sándor király elleni merényletet nem
magyar földön tervezték ki és rámutatott
arra, hogy a jelenlegi európai helyzet fojtott
atmoszférája a békeszerződések igazságtal
anságából származik.

Eckhardt felszólalásának utóbbi részére
Titulescu román külügyminiszter válaszolt
drámai tónusban, ami a Népszövetség teg
nap ülésén heves jelenetekre adott okot.
Titulescu és Eckhardt szópárbaja után
Tevfik Rüzsi bej török külügyminiszter
szólt fel a Balkán-szövetség képviselőiben,
annak a reményének adva kifejezést, hogy a
tanács meg fogja találni a módját annak,
hogy a mostani európai anarchisztikus álla
potoknak véget vessen.

Tevfik Rüzsi bej után újra Titulescu kért
szót és beszédében arra utalt, hogy a magyar
fődelegátus a kisantant politikai fondorkodá
sának igyekezett beállítani a jugoszláv pa
nasziratot. Óvást emel az ellen, hogy a vitát
tulkorán befejezzék. Bejelentette, hogy a ta
nács mai és hétfői ülésén a kisantant képv
selői replikái óhajtának Eckhardt beszé
dére.

Titulescu után Benes kért szót és bejelen
tette, hogy érdemleges válaszadás előtt be
akarja várni a magyar kormánynak a pa
nasziratra adandó válaszirátát s ennek isme
retében fog ezután kitérni azokra a kijelen
tésekre is, amelyek Eckhardt beszédében
személyét és Csehszlovákiát illették.

Benes ezután azt a meglepő kijelentést
tette, hogy az évek folyamán történtek
kísérletek Csehszlovákia integritása
elleni merényletekre is.

A csehszlovák külügyminiszter szerint a
marseillei merénylet csak egyike volt a re
vizionista politika szolgálatába állított terro
rista cselekményeknek, amelyeknek főcélja a
háboru utáni alakult, vagy kiegészített or
szágok megerősödésének aláaknázása volt.

Hogy ha a jövőben — hangoztatta Be
nes — valaki ténylegesen meg akarja
bontani Csehszlovákia, Jugoszlávia és
Románia egységét, úgy a katasztrófa
elkerülhetetlenül be fog következni.

Ennek ellenére — fejezte be a csehszlovák
külügyminiszter beszédét — örömmel kell
megállapítani azt a tényt, hogy
két évtizeddel ezelőtt hasonló körülmé
nyek között a két konfliktusba kevered
ett állam között már rég beállott
volna a hadállapot

és ki tört volna a háboru. Ez a tény bizo
nyítja a legjobban a Népszövetség nagy je
lentőségét a béke megőrzésében. Beszéde vé

gen Benes ama reményét juttatta kifejezésre,
hogy a népszövetségi tanács bölcsessége meg
találja a módot arra, hogy a békét veszélyez
tető körülmények kiküszöbölhetők lesznek.

Eckhardt mára ígerte a magyar
bizonyítékokat tartalmazó jegyzék
benyújtását.

Eckhardt meglehetősen éles beszéde folya
mán bejelentette a magyar memorandumnak
a mai napon való beterjesztését, amely a
magyar kormány bizonyítékait fogja tanul
mányozni. Eckhardt beszédében arra is utalt,
hogy a magyar kormány több ízben megne
máadási paktum kötését ajánlotta fel a
kisantantnak.

Eckhardt beszédének eme részénél Titu
lescú félbeszakította és megkérdezte, hogy
Magyarország ezt a paktumot összes szoms
zédainak felajánlotta-e? Eckhardt erre azt
válaszolta, hogy csak a jugoszláv kormány
nak ajánlották fel. Eckhardt kijelentése
meglehetősen derültséget keltett a kisantant
fődelegátusainak körében.

Laval francia külügyminiszter Eckhardt

Geniben nyugodt a hangulat

A Népszövetség tanácsának tegnap le
zajlott drámai ülését aránylag nyugodtan
itélik meg Genfben. A hangulat bizakodó
és általában azt a véleményt tükrözi, hogy
bár a további vitákban éles összeütközések
várhatók, de a vita végén az ellentétek
mérséklődése várható.

Angol diplomáciai körökben megállapít
ják, hogy a tegnapi genfi ülésen a táma
dás és védekezés éles és heves volt, mind
amellett

valószínű, hogy lehetővé válik a vesze
delmes konfliktus kielégítő elintézése.

Bizonyosra veszik, hogy végül is érvénye
sülni fog a vezető hatalmak törekvése,
amely a feszültség enyhítését és a béke
megővását tűzte ki célul. A Népszövetség
a vitában kitűnő ütközőnek bizonyul s meg
fogja akadályozni, hogy az ellentétek össze
csapása a békére káros következmények
kel járjon.

Genfben egyébként a vita befejezését
kedd előtt nem remélik. Az egyes fődelegá
tusok a szombat délelőtti folyamán magán
megbeszéléseket folytattak.

Magyarország retorzioékppen meg
kezdte a jugoszláv állampolgárok
kiutasítását

A Jugoszláviából kiutasított magyarok
száma a mai napon újra horribilire emel
kedett. Szegedre már több, mint 1600 kiuta
sított érkezett. Ezekkel együtt a kiutasítot
tak száma meghaladja a 2200-at.

tegnapi beszédének hatása alatt elhatározta,
hogy aktív részt vesz a népszövetségi tanács
vitáiban és leszögezi véleményét Eckhardt
revizionista kijelentéseivel szemben. A fran
cia külügyminiszter hangoztatni fogja egy,
a terrorizmus leküzdése érdekében szükséges
nemzetközi konvenció megkötésének halasz
tatatlanságát.

Miután Jettics, Titulescu és Benes is a
konvenció szükségességét hangoztatták,
valószínű, hogy a népszövetségi tanács
létre is fog hozni egy ilyen egyezményt.

Tegnap este a francia szenátus külügyi
bizottsága is ülésre ült össze, amelyen Be
renger szenátor a jugoszláv panasz, valamint
a magyar válaszcikk szövegét ismertette.
Azután bizonyítékokkal támasztotta alá a
nemzetközi terroristák működését és azt áll
ította, hogy a nemzetközi terrorizmus utóbbi
években megnyilvánult merényletei mind egy
séges akciók eredményei.

A bizottság megbízta Marcell Vlaisant
szenátort, hogy utazzék a Balkánra és
januárban tegyen jelentést az ottani
helyzetről,

majd megbízta Berengert, hogy terjesszen
elő javaslatot annak elismérésére, hogy
Barthou megérdemelte a nemzet becsülését,
amit a kamara meg is szavazott már. Be
renger felolvasta Laval közlését a keleti
paktumra vonatkozólag, mire a bizottság meg
bizta Lucien Saingt szenátort, hogy készít
sen jelentést a paktumról és a Francia
ország és Lengyelország közötti kapcsolatok
fejődéséről. A bizottság még a Saar-kérdé
sel foglalkozott és megelégedését fejezte ki a
létrejött egyezményért, amelyet a francia de
legáció kezdeményezett.

A magyar belügyminiszteriumban tegnap
értekezletet tartottak, amelyen intézkedése
ket hoztak a Jugoszláviából kiutasítottak
elhelyezése érdekében. Többek között felhi
vást intéztek a magyar közönséghez is,
hogy vegye pártfogásába a Jugoszláviából
kiutasított magyarokat.

A Jugoszláviából kiküldött magyarok
retorziojakképpen Belgrádban úgy tudják,
hogy

a magyar kormány is megkezdte a
Magyarországon élő jugoszláv állampo
gárok kiutasítását.

Ezzel kapcsolatban a Pravda című belgrá
di lap arról számol be, hogy több Magyaror
szágról kiutasított jugoszláv állampolgár
érkezett Jugoszláviába. Köztük van sok
asszony és gyermek is. A lap szerint, a ma
gyar hatóságok nem adnak nekik időt, hogy
legszükségesebb ügyeiket rendezzék. —
Ujabb értesülés szerint a Magyarországról
kiutasított jugoszlávok száma egyre növeks
szik. Egész vonatok érkeznek Magyaror
szágról a jugoszláv határra, jugoszláv ál
lampolgárokkal, ahol átteszik őket a hatá
ron.

A Népszövetség zárt ülése a Saar
kérdésben

Szombat délelőtti a népszövetségi tanács
a Saar-kérdésben tartott ismét zárt ülést,
amelyen Temperley angol és Visconi olasz
tábornokok is részt vettek s a saarvidéki
karhatalom megszervezése ügyében tettek
javaslatot.

(Folytatása a 8-ik oldalon.)

A kölcsön és a zsidóság

Irta: Gábel Sándor (Nagyvárad)

Most, amikor az országfejlesztési köl
csön nagy fontosságú akciója lezárult, idő
szerűnek tartjuk, hogy ezt az egész pénzü
gyi akciót, illetve az ezt kísérő ország
szerte intonált zenéjét és mellékzöngémé
nyeit kapcsolatba hozzuk a zsidósággal,
mint olyanunk. Be kell vallanunk, hogy az
eszme nem tőlünk ered, mi valósággal pla
gizáljuk ezt azon köröktől, akik ezt tényle
gesen megtették tulbuzgóságukban. Tagad
hatatlan tény, hogy a zsidóság a nagyfon
tosságú országfejlesztési kölcsönakcióban
anyagi erejét jóval felülmúlva vett részt
és bátran mondhatjuk, hogy az is részt
vett a kölcsönjegyzésben, aki egyébként
maga is sürgős kölcsönre volna ráutalva.
Tisztában van a zsidóság azzal a ténnyel,
hogy a kölcsön az ország anyagi helyzeté
nek megszilárdulását jelenti és ezzel kap
csolatosan a saját helyzetének konszolidá
lását segíti elő. Spontan elhatározásából
sietett a legmesszebbmenőleg részt venni
az akcióból. Minden hivatalos fóruma a
propaganda minden eszközével igyekezett
a hívőket a kölcsön sikerének életbevágó
fontosságáról meggyőzni és azt előmozdi
tani. A kétségen kívül hazafias célokat
szolgáló akció szolgálatába állították pap
jaink a templomi szószéket is, jeléül an
nak, mennyire áthatotta a zsidóság min
den rétegét a belső kölcsön nagy fontossá
ga. Nem áll rendelkezésünkre statisztika,
hogy a kölcsönjegyzők között milyen száma
arányban szerepelnek zsidók, nekünk ez
csak azért volna fontos, hogy alkalomad
tán a biztosan felmerülő antiszemita
front igazatásai alól a támadási felületet
kellő alátámasztással kihuzhassuk. A ha
zafias kötelesség teljesítése nem érdem, de
bizton számíthatunk arra, hogy nem hosz
szu idő múltán támadni fogják a zsidósá
got azzal, hogy a kölcsönjegyzési akció
kötelessége alól magát kivonta. A statiszt
ika pedig fényesen igazolná azt a körü
lményt, hogy a zsidóság dacára anyagi vi
szonyai rettenetes mértékben való lerom
lásának, a kölcsönjegyzésben előre tölako
dott és vezető helyre került.

Ezzel kapcsolatban nyugodtan rámutat
hatunk arra a körülményre, hogy különö
sen a többségiek körében nagyrészt politi
kai dacból, messzire hátramaradtak ebben
a kétségen kívül nem politikai, hanem
gazdasági akcióban. Nem akarunk senkit
sem kontrollálni hazafias érzéseiben, ez
nem is tartozik egy zsidó lap feladatai kö
zé, inkább jól felfogott önvédelmi állás
pontunk kényszerít e tények megemlité
sére. Nem tartozik reánk, hogy egy nyugal
mazott magasrangú tisztviselő földbirtokos
és többszöri városi háztulajdonos, tizezer
lej havi nyugdíj élvezője egyezer lej or
szágfejlesztési kölcsönt jegyzett; nem tar
toznak reánk az ezerszámra ugyanígy tör
tént jegyzések, illetve nemjegyzések esetei
sem. Azt azonban fájjalunk kell, hogy a
hatóságok tulbuzgósága, nem ritkán fe
nyegtetési és terrorja éppen a kisebbségi
zsidókkal szemben, úgy falun, mint a vá
rosokban, öltött hatalmas formát. Minden
elképzelhető válfaja fel lett használva a
hivatali presszionnak, hogy a zsidó közép
osztályt olyan kölcsönjegyzésre kénysze
ritsék, amelynek összegét megfizetni kép
telen. A fenyegetések egész skálája hang
zott el azokkal szemben, akik behívonyita
ni igyekeztek, hogy elmentek a legvégső
határig. Ha a delikvens valamely állami
monopólcikknek elárulója, vagy bizomá
nyosa akkor annak megvonása helyzetetett
kilátásba. A dohánytözszés, italmérsi en
gedély tulajdonosa ezen sovány kenyérke
reset elvonása által lett megpuhítva, az
adózó pedig másképpen, de legnagyobb

mértékben éppen a zsidósághoz tartozó egyének felé morajlott következetesen a fenyegetés és presszió szigorú szózata.

Az egyik bizottság tulbuzgó városi tancsós tagja nyíltan hangoztatta, hogy a zsidóknak többet kell jegyezni az országfejlesztő kölcsönre, mert a mai kormányzó párt vezére, Duca, a zsidók védelmében letele halálát. Igazán a legnagyobb tisztelettel és hálával adózik a romániai zsidóság a halhatatlan államférfiu emlékének, aki valóságban martirja lett a román nép konszolidálása és naggyátétele nemes eszméjének. Ennek jegyében esett el a becület mezején és ezt a nagy és dicső emléket mégsem volna szabad a kölcsönjegyzés terrorijának felhasználni.

Nem akarunk az egyoldalúság és subjektivitás hibájába esni. El kell fogadjuk azt a tételt, hogy közöttünk, zsidók között is akadhattak kicsinyes, magasabb állami szempontot nem mindenben elismerő egyének. Ezekkel szemben talán igazolt lett volna szelid nyomást gyakorolni, de az állam funkcionáriusai egyforma mértékkel, egyforma buzgósággal kellett volna eljárniuk nemzetiségi és faji hovátartozandóságra való tekintet nélkül és még bizonyos terrort is akceptálnánk éppen az állam magasabb szempontjait véve tekintetbe, de legyen az a terror egyforma minden olyan tehetős polgárral szemben, aki kötelességét nem gyakorolja a hazával szemben. Ne a nemzetiségi, vagy a faji hovátartozandóság, hanem az illető anyagi felkészültsége legyen mérvadó a kölcsönjegyzés megbírálásánál. Az ország pénzügyminisztere elsősorban a tehetősök, a birtokosok és pénztulajdonosok hazafiasságára és belátására apellált, amikor a kölcsönjegyzési felhívását közzétette, csak tized, vagy századsorban gondolt a szegény néposztályra, hogy nem létező fölöslegüket kölcsönbe fektessék. E logikus és jogos intenciót nagyon sok helyen félremagyarázták és koldusfililereket tereltek be nagy buzgósággal az államkölcsön jegyzésére.

Ugy látszik, rezelválni akarták az igazi, nagy vagyonok jegyzését a legközelebb kibocsátandó kölcsön céljaira. Belenyugsunk ebbe a fordított intézkedésbe abban a reményben, hogy a gazdagokkal — minden nemzetiségnél — is hasonlóképpen fognak eljárni és a második belső kölcsönnek hatalmas sikere lesz.

Irógép és töltő-follak

Javitását szakszzerűen végezzük. Sokszorosításokat izléses kivitelben készítünk.

FEHÉR

Irógép és töltőfoll vállalat Str. Reg. Maria 2. Telefon: 11-09.

Általános vélemény, hogy butoraink vezetnek izlésben, minőségben

Egyszer az életben vásárol butort, tehát jól gondolja meg, hol szerzi be szükségletét. Sokszer vevőnk igazolja, hogy cégünkbe nem csalhatkoznak.

Székely és Réti
Butorgyár Rt.
Brasov Tg.-Mures
Bucuresti

Select Mozgó A tavasz szimfóniája

elsőrangú zenés vigjáték, főszerepekben: ADELE KERN. Bécs világhírű énekesnője SZÖKE SZAKALL, OSKAR KARLWEISS, GABY MORLAY

Hétfői kezdettel:

Ha én szabad volnék...

mélyen megindító film, főszerepekben: IRENE DUNNE, CLIVE BROOK

Professzor Mannheim a svájci színpadon és Svájc idegein

Zürich, december 8

Ha valaki az újjával végigutazik Európa tarka térképén és a zöld Posikságról villámgyorsan átkel a barnára és fehérre restelt Alpokon, hogy Hannibál is, meg Napoleon is megirigyelnék ezért a teljesítményért, úgy, lehet, hogy az ujjá egészen befűdi a svájci államszövetséget. (Más államok elítéléséhez esztleg egész tenyerünk szűkséges.) És mégis Svájc Európa közepe, a szó legszorosabb értelmében.

Mert a Jóistennek gondviselő előrelátásában kiterjedt figyelme arra, hogy amikor a népek mindenütt agyarkodnak egymásra, amikor megtelnek az arsenálok fegyverrel és az újságok kiáltó vezércikkkel, amikor kontingentálásokkal bosszantják egymást és beadványokkal, hogy akkor mégis csak legyen egy tenyérnyi hely ezen a bolygón, ahol az állandóan fészkelődők tárgyalgathatnak.

Ez a hely, Svájc. Genben nyújtatos, vagy nyomatékos jegyzékeket nyujtanak át egymásnak, elbeszélgetnek a le- és felszelelőről a diplomaták, Zürichben még nyomatékosabb csekket cserélnek gazdát.

Es így van az rendjén, mert, ha két ember odaáll veredni, előbb szépen levetik kabátjukat és összehajtogatva leteszik a gyeprre, olyan helyre, ahol később, ha csaitannak a pofonok és villannak a horogütések, baja nem esik a kabátuk és annak, ami benne van. Svájc körül is tombolt négy éven keresztül a nagy verekedés, csak itt volt béke, kenyér és nyugalom. Ebből perze nagy jólét támadt és azóta a nemzetek itt cserélik ki gyári és szellemi termékeiket. De amióta főleg szellemi cserélgetésre szorul a kereskedelem, mert kiki kiadta a jelszót, hogy komám te csak vásárolj tőlem, de én igyekszem a magamét odahaza fabrikálni, azóta itt sem fenéki tejfel az élet.

Azért még minden rendben van. A munkanélküliek száma ugyan emelkedik, de csak igen szerényen, a villamoskalauzok is még központifutéses lakásokban laknak, a zürichi villatulajdonosoknak sem fáj még a fejük, hogy elsején miből fizessék a három autó adóját és a Bahnhofstrasse-i bankok pincéiben még garmadával fekszik a pénz. És mégis, ezek a nyugodt svájciak most idegeskedni kezdenek. Ez még nem az elseje előtti idegesség, hogy miből fizessük a házbért, mert egyelőre még van házbér, de talán holnapra nem lesz, holnapra majd lenyomják 20 százalékkal a béréket, hogy a svájci gyártmányok újra exportképesek legyenek, holnapra újabb inségadókat terveznek, újabb nészavazások lesznek és az appenzellek hiába vonulnak kardostul szavazni, ahogyan azt már évszázadok óta szokták, mindenki érzi, hogy vége Svájc „splendid isolation”-jének. Ez a holnapi bizonytalanság új atmoszférát teremt a kantonokban. És azok a problémák, amelyek eddig, mint valami exotikus tengerentúli országok ügyét gyűléseken és ismeretterjesztő előadásokon megtárgyalták, azok a problémák máról-holnapra svájci problémákká lettek. Látszólag máról-holnapra, mert valójában már itt volt az inség, itt kopogott az ajtón. És itt voltak az inségből kivezető utak kalauzai is, fasiszták kommunisták, a szabad gazdálkodás hívei.

A múlt hetekben a Kursal-ban Erika Mann, Thomas Mann leánya újra megnyitotta Pfeffermühle című irodalmi kabaréjának téli szezonját. És a Schauspielhausban műsorra tették Friedrich Wolf „Professzor Mannheim”-ját. Ez a kabaré és ez a darab izgalomba hozta a zürichi polgárok kedélyét. Mert a kabarében irodalmi keretben mai problémákkal foglalkoztak, olyan dolgokkal, amelyekről minden újság írt. És a „Professzor Mannheim” egy németországi zsidó egyetemi tanár kálváriáját játszotta. Ez volt a két társulat erénye, a kitünő alakítás és a bátorság, de ez volt a bűnik is. Mert manapság némely köröknek szemében bűn a zsidó emberként színpadra hozni, bűn a fajlemélet terrorja ellen fellázalni, bűn tiltakozni a barbárság ellen. Ezek a körök, a különböző „frontista”

jobboldali szervezetek tüntetéseket rendeztek a kabaré és a darab ellen. Néhány száz fiatal ember kivonult a színház elé és beleordította az éjszakába a Németországból importált „Juda verrecke”-t. A csendes zürichi éjszakába beharsant a kiáltás, a nézőtérén végighasított a fűtő. A színészek tovább játszották, nem, tovább átélték szerepüket és szempillájuk nem rezdült. De a közönség, a jó svájci polgárok, tiltakoztak.

Uj technikával

a vegyztisztítás
Czinknél nem drágább,
csak jobb, mint bárhol.

Merénylet készült a japán háborus párt öt vezére ellen

„Inkább öt, mint ötmillió”

Tokió, december 8. A tokiói állambiztonsági hivatal bizalmas értesülés nyomán tegnap rajtaütésszerű razzíát tartott az állami fegyvergyárban, amelynek Tokutaru Igarashi nevű tizenhétéves munkását és két, ugyancsak 17—18 éves társát őrizetbe vették. A három ifjúnok a központi rendőrségre vitték, ahol hirt szerint súlyosan bántalmazták őket. A fiatal emberek később vallomást adtak, amelyben elmondják, hogy az anarchista szervezetek tagjai s a béke fenntartása érdekében a háborus

párt öt vezérényiségét, akikben a béke ellenfeleit látják, meg akarták ölni.

Inkább öt haljon meg, mint ötmillió, vallotta Tokutaru Igarashi. Az első merényletet Saionji herceg, az ismert lőszergyáros ellen akarták elkövetni. A rendőrség most széleskörű nyomozást indított, mivel attól tartanak, hogy a fiatal emberek egy jól megszervezett titkos szervezet tagjai voltak, amely szervezet magasabb nemzeti érdekek ellen küzd.

Hid helyett alagut?

A román javaslat: Turnuseverinnél alagutat kell építeni Románia és Jugoszlávia között

Bucuresti-Bukarest, december 8. A Románia és Jugoszlávia között építendő hid kérdése már régen kísért ugyan, azonban a megvalósulás stádiumába mindeddig nem érkezett el. Az utóbbi időben Guranescu, Románia belgrádi meghatalmazott minisztere tárgyalat behatóbban ebben a kérdésben a jugoszláv illetékesekkel.

Miután a hid építésénél nem is a hidon magán van a hangsúly, hanem azon, hogy minél jobb és zavartalanabb közlekedést sikerüljön biztosítani Románia és Jugoszlávia között, ennek következtében Románia most azt a javaslatot tette Jugoszláviának, hogy Turnu-Szeverinnél alagutat építsenek, amely a két szomszédos országot összekötné egymással. A szakértők véleménye sze-

rint ennek a megoldásnak nagyon sok előnye volna és általában sokkal hasznosabb lehetne mint a hid építése.

Ez a megoldási lehetőség azonban egyelőre csak elvi jelentőségű lehet, mert értesüléseink szerint a tárgyalások jelenleg szünetelnek.

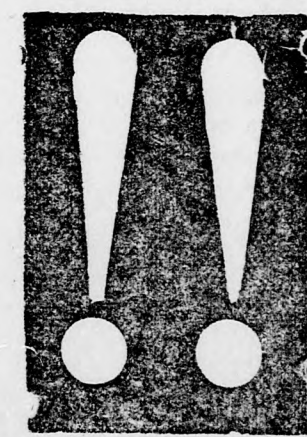
Illyés: Oroszország

Hű és érdekfeszítő új beszámolóknak rengeteg képpel, fűzve 87 lej, vászonkötésben 117 lej.

Lepage -nál Cluj
Kérje az új szenzációk jegyzékét.

Az új ultra rövid hullámos kezelés Dr. Lengyel Szanatóriumában

C. I. U. J. Calea Regele Ferdinand 111

Rheuma, ischias, ízületi gyulladások, minden fajtánál, méh és petefészek daganatoknál, hólyag és vesegyulladás, valamint egyéb női megbetegedéseknél, menstruációs fájdalmaknál. Tüdőbetegségeknél, tüdőtuberculozinál, asthmánál, hörghurutnál, bőrgyulladásoknál (eczéma, psoriasis) feltűnően szép és gyors eredmények. Kelevények (furunkulus, carbunculus), mirigygyulladások, fagygyökértya gyulladások, lábszárfelekélyek, orr és melléküregek gyulladásaik valamint a test különböző tájékán fellépett tályogok, gennyes és savós mellhártyagyulladások operációs beavatkozás nélküli gyógyulása

Egy új

Bucuresti-Kelet tudós mában Vasikeltó cikkzető motiv egyes erdély képpen a akció kész megvédésére kai nem sz ber elsejei nek Román és különböző serü hangu jelentőségét. sikjába tolu politikai és a kormányz sersven há

„Ennek r az Adeveru előtt életbe tékadó tény nagy kampá ben. Ismét akarák h ebben a tek Maniu és V hoz tartozó az államéle tünik. Ha r val állna e nének egym szág politiká bizonyíthat Csak hogy a san van fel zik belöle a ismerete és ugyanis Er amely a le egységére. pontból vis amely az or állítására t helyzetben mi, mint a megállapítás adat támas Ny 11

Az orszá nagy- és k ban több tuel foglal mek címén árd lejt in erdélyi szem amelyek a szükséges működik. rendszert tetésekké személyek részint ped mértékadó télyel birnek a 118-nül meggyö Ké 18

Erdélybe közhivatalt fizetése me danunk ser kívüli közh suak nem viszont az állami hiva délyi ember a költségve sajtóságos telek legna hogy ezen jussan a le vedelmének ja el. Az e 300 millió szemben az segélynyuúv évenként e másfélmilli tárba és e alig 600 m Ezekhez sebb kom indokolják akció, am yomasztó

Egy új politikai jelszó: meg kell védeni Erdély érdekeit

Mennyit ad Erdély az államnak és mennyit kap vissza hozzájárulásából

A Bánát másfélmilliárd lej adót fizet és 600 milliót kap vissza, 8000 igazgatósági tanács tag közül 118 erdélyi

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az Adeverul mai számában Vasile Munteanu tollából feltűntek a cikk látott napvilágot, amelynek vezető motívuma az a megállapítás, hogy egyes erdélyi politikai frakciók, de különösen a nemzeti parasztpárt nagyszabású akciót készülnék indítani Erdély érdekeinek megvédésére. A nemzeti parasztpárt szószóka nem szólaltak fel a parlament december elseji ülésekor, amelynek Erdélynek Romániával való egyesülését méltatták és különböző erdélyi sajtóorgánumban kecséri hangú cikkek méltatták ezáltal a nap jelentőségét. Mintha ezáltal inkább a tudat síkjára tolt volna az érzés, hogy Erdély a politikai és társadalmi jelentőség és általában a kormányzati bánásmód szempontjából kevesesen hátrébe van szorítva.

Kampány Erdély védelmében

„Ennek megállapítása után pedig — írja az Adeverul — még a karácsonyi ünnepek előtt életbe fog lépni az összes erdélyi mértékadó tényezők azon elhatározása, hogy nagy kampányt indítanak Erdély védelmében. Ismét az állampolitika premier planjába akarják helyezni ezt az országért és ebben a tekintetben nincs véleményeltérés Maniu és Vaída, sőt a többi politikai pártokhoz tartozók között sem. „Erdély megvédése az államélet szempontjából paradoxszerűnek tűnik. Ha minden országgrész hasonló jelszóval állna elő, úgy hamarosan szembekerülne nekik egymással és veszélyeztetnék az ország politikai egységét. Ezt állíthatná és bizonyíthatná bármelyik liberális miniszter. Csak hogy a kérdés ebben a formában hibásan van feltéve. Logikusnak tűnik, de hiányzik belőle a helyzet és az erdélyi realitások ismerete és főleg megértése. Politikailag ugyanis Erdély megvédése defenzív jelszó, amely a legkevésbé sem hat ki az ország egységére. Gazdasági és társadalmi szempontból viszont olyan követelést jelent, amely az ország belső egyensúlyának visszaállítására törekszik. Erdély ma inferioris helyzetben van úgy a gazdasági és társadalmi, mint a közigazgatási élet terén és ezt az megállapítást néhány megkapó statisztikai adat támasztja alá.

Nyolcezer igazgatósági tagból — 118 erdélyi

Az ország területén működő különböző nagy- és kisvállalatok igazgatósági tanácsában több mint nyolcezer romániai intellektuel foglal helyet, akik osztalék és tantiémek címén évenként több mint félmilliárd lej inkasszálják. Ezek között alig 118 erdélyi szerepel, bár a vállalatok nagyrésze, amelyek a tantiémekhez és osztalékokhoz szükséges pénzt szolgáltatják, Erdélyben működik. Ezek az igazgatósági tagságok rendszerint politikai és társadalmi összeköttetésekkel vannak összefüggésben és olyan személyeknek járnak ki, akik részint anyagi, részint pedig politikai helyzetüknél fogva mértékadó helyeken befolyással és tekintéllyel bírnak. Ebből a szempontból a 8000-nak a 118-hoz való viszonyulása kétségtelenül meggyőző erejű képet nyújt.

Kétezer magas hivatalnok közül 130 erdélyi

Erdélyben ma is több mint kétezer olyan közhivatalos betöltő egyén él, akinek havi fizetése meghaladja az ötvenezer lejt. Mondanunk sem kell, hogy az Erdély területén kívüli közhivatalokban az erdélyi származásúak nem igen jutnak szóhoz. Ezzel szemben viszont az Erdélyben betöltött és jófizetett állami hivatalok közül összesen 130 van erdélyi ember kezén. Nem is szólva arról, hogy a költségvetési inkasszó elosztásánál egészen sajtáságos kulcs érvényesül. Az állami bevételek legnagyobb része Erdélyből származik, hogy ezen bevételek elosztásánál Erdélynek jusson a legkisebb rész. Az állami erők jövedelmének 65 százalékát Bukarest fogyasztja el. Az erdélyi betegsegélyző pénztárak évi 300 millió lejes többletet produkálnak, ezzel szemben az itteni munkásoknak a legelmebb segélynyújtást is megtagadják. A Bánát évenként egyenes- és indirektadó címén közel másfélmilliárd lej fizet be az állampénztárba és ebből a bánati közigazgatás céljaira alig 600 millió lej kerül vissza.

Ezekhez az adatokhoz felesleges különösebb kommentárt fűzni és teljes mértékben indokolják az Erdély megvédésére irányuló akciót, amely ebben az országgrészben egyre nyomozhatóbb aktualitást nyer.

Ezzel az akcióval szemben, legfeljebb azt a megjegyzést lehetne tenni, hogy az állami javak elosztásának igazságtalansága főleg a vezető rétegekkel szemben érvényesül. A harc ilyen körülmények között az erdélyi polgárság és a bukaresti centralizmus között folyik, amely mögött viszont az ország ügyeit évtizedek óta irányító és ehhez a pozíciójához ragaszkodó regáti polgári és burzoárretek húzódnak meg. Kevés szó esik viszont a dolgozó tömegekről, amelyeket nem érint közlebről a kérdés, hogy a Banca Nationala, vagy a Resita igazgatósági tanácsában helyet foglaló urak országgrészek szerint hogyan oszlanak meg. Annyi bizonyos, hogy magának a nemzeti parasztpártnak sem

sikerült közel négyéves kormányzása alatt radikálisan új helyzetet teremteni és azok a félénk kísérletek, amelyek ebben az irányban történtek, javarészt hatályon kívül helyeződtek a liberális kormány által inaugurált politika révén. A Bentoiu-jelentés két politikust vádol mindössze és mind a kettő erdélyi. A Kárpátokon innen ebben is szimpotomáját látják annak a törekvésnek, amelynek célja Erdély szerepét minél szűkebbre szabni a politikai életben.

Más kérdés azután, hogy az új jelszó, amelyet rövidesen lanszírozni fognak, viszhangra talál-e a tömegekben. Mert kétséges, hogy az 1928 előtti hangulat és elán meg-egyszer felidézhető lesz.

Szovjet-Oroszországba szökött feletteseivel való összekülönbözés miatt egy főhadnagy

Távollétében tízevi börtönrre ítélték és visszatérése után letartóztatták

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet.) A legfőbb katonai semmitőszék tegnapi tárgyalta Emil Bodnaras főhadnagy felfolyomását a jasi hadbíróóság ítélete ellen, amellyel a főhadnagyt tíz évi börtönrre ítélték. Bodnaras 1933 februárjában ösztözüött feletteseivel. A várható szankcióktól való félelmében a főhadnagy átszökött a Dnyeszteren Szovjetoroszországba és ezalkalommal bizonyos katonai aktákat is magával vitt. Ezrede feljelentést tett a katonai ügyvédségnél és a főhadnagyt távollétében tízevi börtönrre ítélték. Bodnaras több, mint egy évig bolyongott

Szovjetoroszországban. Végül is nem tudott honvágyának ellenállni és egy éjszaka a Dnyeszteren visszazökött az országba. Szerencsétlenségére, midőn a fővárosba érkezett, az északi pályaudvaron egy volt tisztársa felismerte és értesítette az állomási rendőrséget, amely azonnal letartóztatta és átkísérte a jasi hadbíróósághoz.

A főhadnagy formai okokra való hivatkozással felfolyomást jelentett be az ítélet ellen. A legfőbb katonai semmitőszék elfogadta a felfolyomást és a per aktáit áttette a galaci hadbíróósághoz, új ítékezés céljából.

A kormány betiltott minden uccai tüntelést december 10-re

Aradon sem lehet megtartani a december 16-17-re tervezett országos diákkongresszust

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Tegnapi számunkban jelentettük, hogy a kolozsvári hatóságok nem engedélyezték az ezévi országos diákkongresszus megtartását. A kongresszust december 16-17-re tervezték. Az ügy a felsőbb hatóságok elé került abból az alkalmából, hogy a romániai egyetemek és főiskolák rektorai Bukarestben tanácskozással ültek össze. Az értekezleten a közoktatásügyi minisztériumban tartották meg és azon dr. Anghelescu elnököl. Kivülre részt vettek Eugen Titeanu belügyi alminiszter és Constantin Chiritescu, a közoktatásügyi minisztérium egyetemi oktatás reszortjának vezérigazgatója. Anghelescu dr. mindenekelőtt is felvilágosítást kért a rektoroktól az egyetemi illetékekre vonatkozólag, amelyeknek nagyságát a diákok kifogásolják. A rektorok sorra kijelentették, hogy a vizsgadíjakon kívül minden illeték az egyetemek és laboratóriumok fenntartását szolgálja. 1931 óta a kormányok sem-

mitsem adnak ilyen célokra és a taxákból befolyó bevételek a szükséges kiadásoknak 50 százalékát sem fedezték. Egyébként is a romániai egyetemeken szedett illetékek még így is alacsonyabbak a külföldi egyetemekhez viszonyítva.

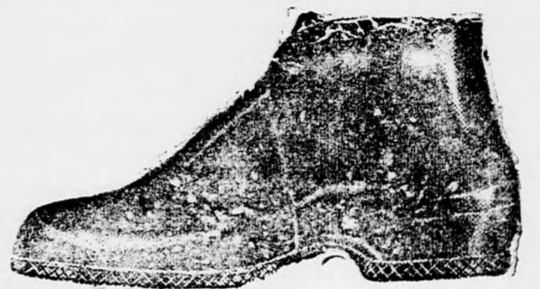
Ezután a rendfenntartás kérdését tették vita tárgyává azzal kapcsolatosan, hogy a diákok a kongresszus Aradon való megtartásának engedélyezését kérték. A tanács úgy döntött, hogy nem véleményezi a kongresszus megtartását. Ami december 10-ét illeti, határozatba ment, hogy az összes egyetemeken megtartják rendezes az előadásokat. A kurzusról távolmaradó diákok abszenciát fognak kapni. Ezen a napon uccai tüntetést sem rendezhető. Egyedül istentiszteletek tartását engedélyezte a rektorok tanácsa.

Az egyetemi illetékekre vonatkozólag, az egyetemközi tanács fog végérvényes határozatot hozni.

Olcsó

karácsonyi népvásárt rendezünk minden vevő karácsonyi ajándékot kap
Moskovits & Comp. Cluj

üveg, porcellán, konyhafelszerelés
Calea Regele Ferdinand 23. (főpostával szemben)

Elegáns

Jó és

Olcsó

csak a

BATA

sár- és hócipő

Viszonteladó:

L. GOIDL

Bucuresti, Bibescu-Vodă 1.

— Rövid hírek mindenünnen. Ausztriában további három hónappal meghosszabbították a németországi lapok kiltásának tilalmát. — A munkanélküliek száma az Egyesült Államokban 9.6 millió. — Cáfolták azt a hírt, hogy Clemens Krauss Berlinbe kerülne az állami opera igazgatójának. — A svájci Freiburg egyetemes disz-doktori diplomát juttatott el Moszciszki lengyel köztársasági elnökhöz, aki hosszabb időn át az egyetem professzora volt. — Perpignanban a moztitúnél égési sebeket szenvedett személyek közül a kórházba ujjabb nyolc halt meg s így a halálos áldozatok száma 15-re emelkedett. — A sedoni sörgyárban felrobbant egy kazán, négy munkás meghalt, 5 súlyosan megsebesült. — Belgiumban a Herreni repülőterén tegnap lezuhant egy katonai repülőgép. Estében a gép felrobbant és meggyújtott egy hangárt, amelyben több magántulajdonban levő gép volt. A hangár teljesen leégett. A pilóta szénnégett. — Königsbergben kivégeztek egy Struwe nevű rablógyilkost, aki egy nyolcvan éves matrózt meggyilkolt és kirabolt. — A Graf Zeppelin szombaton indul karácsony előtti délamerikai útjára. A posta december 12-én Rio de Janeiróban, december 13-án Buenos Airesben lesz. Ez-uttal nagyobb mennyiségben vesznek fel a léghajóra postai csomagokat az ünnepekre való tekintettel. — Varsóban egy katonai repülőgép lezuhant, egy hadnagyt szörnyet halt.

IRODALMI LEXIKON

A világirodalom minden ága és tárgyköre. Szerkesztette: Dr. Benedek Marcell.
1224 lap, 700 kép, 100 lej helyett 360 tokban a korábbi -nál, CLUJ. Kérje az új könyvek jegyzékét.

SPORT

A bukaresti rádió is közvetíti ezután a sporteseményeket

Cluj-Kolozsvár, december 8. A bukaresti rádió Románia sportjának fejlődése szempontjából igen fontos lépésre szánta magát. Eszerint a román rádió valamennyi fontosabb belföldi sportesemény közvetítését műsorába iktatja és közvetíti azt hallgatóságának. A rádió igazgatóságának határozata szerint már a közeljövőben Bukarestben eldöntésre kerül nemzetközi jéghokki meccseket, valamint fontosabb korcsolyázóversenyeket közvetíteni fogja.

A rádió igazgatósága azonban nemcsak az ország határain belül történő fontosabb sportesemények közvetítését vette terbe. Elhatározták azt is, hogy minden olyan jelentős külföldön történő sporteseményt, mely a román rádióhallgatók szempontjából, mint érdekesség jöhet számításba, programjába veszi és az anyagi áldozatoktól függetlenül azok közvetítését lehetővé teszi. A közeljövőben történő sportesemények közül a bukaresti rádió mindenképp közvetíteni fogja Románia mindhárom Balkán-Kupa mérkőzését. Bár a közvetítés alapos nehézségekbe ütközött, minthogy Athénben nincs rádióadóállomás, mindazonáltal a rádió műszaki osztálya ezen akadályt kiküszöbölve biztosította a mérkőzések közvetítését. A mérkőzések mindegyike első félidőjéből 10 percet, míg a második félidőt teljes egészében közvetíteni fogják.

Ezeken kívül a rádió programjába vette a jéghokki világbajnokság döntőjének, mely 1935 január 7-én lesz a svájci Davosban, közvetítését is.

A bukaresti rádióknak a sport szolgáltatása való állításával az igazgatóság megértő szelleméről ad tanúbizonyságot.

RÁDIÓ KÖZVETITIK A MAI OLASZ-MAGYAR MÉRKŐZÉST. Ma kerül eldöntésre Milanóban az olasz-magyar válogatott mérkőzés, melynek második félidőjét a budapesti rádió, romániai időszámítás szerint délután 4 óra 20 perces kezdettel közvetíti. A magyar válogatott valószínű összeállítása: Háda, Vágó—Sternberg, Szalai—Szücs—Lázár, Markos—Solti—Avar—Sárosi—Titkos.

Párizsban ma Franciaország Jugoszlávia válogatott labdarugómérkőzés lesz. A jugoszlávok Balkán Kupára készülődő kísérleti válogatottal játszanak.

A Balkán Kupa küzdelemre készülődő görög válogatott Athénben 3:2 (1:1) arányban legyőzte a válogatottjait nélkülöző Ujpest csapatát. Ujpest ma a végleges görög válogatott ellen játszik.

A brassói Ivria rendezésében ma bonyolítják le Brassó asztalitenisz-bajnokságait. A bajnoki versenyen a került valamennyi asztalitenisz-egyesületének versenyzői indulnak.

A Nemzeti Bajnokság tavaszi fordulója — az intézőbizottság határozata szerint — március első hetében kezdődik. A programot utólag állapítják meg.

Szovjetország labdarugó válogatottja Párizsban. Párizsból jelentik: a francia labdarugó szövetség meghívást küldött az orosz szövetséghez, melyben a szovjet válogatottját mérkőzésre hívja Párizsba. A mérkőzés minden valószínűség szerint a jövő év elején lesz.

Anglia résztvesz a berlini olimpiáson. Londonból jelentik: Az angol olimpiai bizottság hosszas tárgyalás után felféltelen az 1936-os berlini olimpiáson való részvétel mellett döntött.

Possák a Romániában? Temesvárról jelentik: Sportkörökben az a hír terjedt el, hogy Possák, a TAC centercsatára, aki külföldre gravitál, mégis itthon marad és a jövő évaddal kezdődőleg a kolozsvári Romániában fog játszani. A Románia vezetősége nem erősíti meg, de nem is cáfolja az erre vonatkozó híreket.

A Ferencváros tegnap Magyar Kupa mérkőzésen 3:2 arányban győzött a Szürke taxi ellen.

a legjobb védő fertőző betegségek ellen

KÖZGAZDASÁG

Törvényjavaslatot dolgoznak ki a kereskedelmi és iparkamarák a szakmai érdekeltségek megszervezéséről

Tiltakoznak a kamarák a kormány által olasz mintára tervezett törvényjavaslat ellen

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Az ország kereskedelmi és iparkamaráinak elnökei, a bukaresti kamarák szövetségének meghívására összegyűltek a fővárosban, hogy megtárgyalják az új kamarai törvényreformat, mely már a hetedik lesz a legutolsó tíz évben.

A kormány ugyanis, mint ez a trónbeszéd-ből kitűnt, újra módosítani akarja az alig hat hónappal ezelőtt életbe léptetett kamarai törvényt.

A módosítás szerint a kamarák helyébe gazdasági tanácsokat alapítanának át, — ahogy annakidején az Uj Kelet részletesen ismertette — és a négy szakkamarát, a kereskedelmi, az ipari, a mezőgazdasági és a munkakamarát egy intézményben összpontosítanák. A gazdasági tanács élén központi tanács állana, amely a kamarák irányítását, tartományonként látná el. Ez a törvényjavaslatot figyelembe tartva a kooperációs rendszer mintájára készült.

A kamarák központi szövetsége, valamint az országban jelenleg működő kereskedelmi és iparkamarák vezetői nem tartják valószínűnek, hogy Románia jelenlegi gazdasági fejlődését figyelembe tartva a kooperációs rendszer alapján az ország kamarái rendszer működését tudnának kifejteni. Ellenzik a kereskedelmi kamarák általában azt is, hogy a mezőgazdasági munkásszekciókkal működjenek együtt.

A kamarák szövetsége törvénytervezetet akar kidolgozni bukaresti országos konferen-

cián, amelyet aztán a kereskedelmi miniszter véleményezne, majd a parlament elé kerülne. Az ország kamarai vezetőinek általában az a véleményük, hogy amennyiben az egyesült tanács egyes szekciói nem avatkoznak belé a többi szekciók munkájába, akkor a kormány javaslata takarékosági szempontokból elfogadható volna.

A bukaresti kamarák értekezletén Leon, a kereskedelmi alminiszter is megjelent, hogy a kormány által képviselt álláspont helyeségéről a kamarai delegátusokat meggyőzze. A kamarai szövetségek által tervezett törvényjavaslat néhány napon belül elkészül, a parlament elé viszont csak Manolescu-Strunga miniszternek az országba való visszaérkezése után kerül.

Ad-valorem illetéket léptet életbe a kormány a kiviteli prémiumok fedezésére

Elkészült az export-import rendszerről szóló minisztertanácsi napló. Külföldre utazott Manolescu-Strunga miniszter az új kereskedelmi szerződések megkötésére

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Mint jelentettük, a kereskedelmi és iparügyi miniszter, ma folytatta munkálatait a kontingentálási rendszerről szóló minisztertanácsi napló elkészítésére. A minisztertanácsi naplót Manolescu-Strunga kereskedelem és iparügyi miniszter szerkeszti. Az export-import rendszer valószínűleg életbe léptet egy advalorem illetéket is. Az ebből befolyó illetékek az első kategóriába tartozó export áruk prémiumainak fedezésére fognak szolgálni. Az advalorem illetékek mellett továbbra is érvényben maradnak a jelenlegi kontingentálási taxák. A behozatali engedéllyel rendelkező kereskedők a napi árfolyamon, engedélyük globális értékének 60 százalékát kaphatják meg devizában. A kiviteli irodáknak öt tagja lesz, négy exportőr és egy állami megbízott, aki vétő-joggal rendelkezik.

A második kategóriába tartozó import-engedélyek továbbá is árusíthatók lesznek. A kereskedelmi minisztérium elhatározta továbbá azt is, hogy a külföldi függőben levő adósságok fizetésére szánt exportáruk után járó jutalmakat az importőr állam fogja kifizetni. A kompenzációs behozatali engedélyek fölött a Banca Nationala fog dönteni.

Tegnap a pénzügyminisztériumban értekezletet tartottak, melyen Slăvescu pénzügyminiszter és Manolescu kereskedelmi miniszter vettek részt. Véglegesen megállapították a minisztertanácsi napló tartalmát, majd Dinu Bratianu pártelnök approbálása után a minisztertanácsi napló még a

mai napon elkészül.

Az új export-import rendszer alapján a kereskedelmi miniszter néhány héttel ezelőtt olyan határozatot hozott, a november tizenhetediké után beadott behozatali kérvények ügyében, hogy az importőröknek az 1933. évi negyedik évad behozatali kvótájának harminc százalékát engedélyezik.

Később azonban a minisztérium határozatot adott ki, melyben a Banca Nationala által devizakereskedelemben autorizált bankok garanciáját kérte ahhoz, hogy a kiadott engedélyekért az importőrök utólag beszovaltadják a megfelelő devizamennyiséget. A bankok azonban megtagadták a garancialevelek kiadását, úgy, hogy a minisztérium elhatározta, hogy az importőröktől egyéni garanciát kér arra, hogy a behozott árumennyiségek értékében utólag beszerzik az export-import rendszer által előírt behozatali engedélyeket.

A minisztérium határozata alapján azok az importőrök, akik garanciát adnak a behozatali engedélyek utólagos kiváltására, importálhatják, a múlt év negyedik szakasza importmennyiségének harminc százalékát.

Manolescu-Strunga kereskedelmi miniszter úgy intézkedett, hogy a külkereskedelmet szabályozó igazgatóság egyes osztályaihoz az állami főszámvivőség egy-egy ellenőrt delegálják, akik kontrollálni fogják a hivatal működését. A miniszter egyébként ma este Prágába utazik, onnan pedig Lengyelországba és Németországba az új kereskedelmi tárgyalások megkezdésére.

December 29-én, szombat este
A kolozsvári izr. Nőegylet elitbálja
az új Iparkamara dísztermében

Megnyílt a

MERANO SZÁLLODA

BUDAPEST, IV., BECSI UCCA 2. Négyemeletes, újjáépített palota a Belváros legszebb helyén. Központi fűtés. Hideg-meleg folyóvíz. Fürdőszobás és telefonos szobák. Lift. Udvari szobák P 4, uccai szobák P 6-tól. Étterem házi kezelésben. Diétás konyha.

BALOGH JÓZSEF
a Berliini téren volt
Merán szálloda tulajdonosa.

Japan is belső kölcsönt bocsát ki. Londonból jelentik: A jövő év elején Japan belső kölcsönt bocsát jegyzésre a költségvetés hiány fedezésére.

Tizezer szarvasmarhát vásárol a Szovjet Romániától. Bukarestből jelentik: A Curenul értesülése szerint a szovjet rövidesen 10 ezer szarvasmarhát vásárol Romániától és így újra felveszik a két ország közötti kereskedelmi kapcsolatokat.

„Jelképesen fizet” Anglia Amerikának. Londonból jelentik: Anglia a december 15-iki amerikai adósságfizetési esedékességkor „jelképes fizetést” fog teljesíteni az amerikai államkincstárnak.

Angol kölcsönt kapnak a lengyelországi cukorgyárak. Varsóból jelentik: A lengyel cukoripar 350 ezer fontos kölcsönt kap Angliából a kampány finanszírozására.

Primaria Municipiului Cluj

Nr. 30523—1934.

Aviz

Se aduce la cunostinta celor interesati ca in ziua de 18 Decembrie a. c. ora 9 a. m. se va tine o licitatie tratate prin bună invoiță pentru vinderea următoarelor cantități de fier vechiu etc. după cum urmează:

1. 4295 kgr. fier fontă.
2. 4647 kgr. fier forjată.
3. 567 kgr. tinichea.
4. 395 kgr. aluminiu.
5. 187 kgr. arama si bronz.
6. 735 kgr. oteluri.
7. 21 buc. cauciucuri de automobile uzate.

Tratarea se va tine in localul Serviciului Interprinderilor (Calea Decebal Nr. 24.) Ofertanti vor depune o garantie de căte lei 2000 (douămii) în numerar.

Caetul de sarcini se poate vedea în birou Serv. Intrepr. în fiecare zi între orele 10—13. a. m.

Cluj, 3 Decembrie 1934.

Primaria Municipiului Cluj

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

R. L. Carei Mare. A tanügyi inspektorátustól szerzett értesüléseink szerint a vonatkozó miniszteri rendelkezés, minthogy nem lett megújítva — érvényét veszítette. Ebben az értelemben hivatatos válasz is ment.

Calea Regele 82. szám alatt kiadó négy-szobás, fürdőszobás lakás egészben, vagy két-két szobára megosztva. Részletes felvilágosítást ad és a méltányos bért közli ügyvédi iroda, Str. Vlahuta 3, földszint. Telefon 525.

Ródlí
Korcsolya
leszállított karácsonyi áron
Schuster Emilnél, Cluj

A k...
szö...
intézl...
vé

A külföld

Már külföld

Cluj-Kolozsvár tudósítójától.) beszámoltunk bizonyos körökben ellen indított vári orvostani ki, amely megkérésről. A k... Pamfil Curenul fősz kamarában a Costinescu edéseket ígért. Universul tett az ügyet, am mokratikus p... lett a nemzet... jának kolozsv... A lap mai... tel ennek a... 1924—1934... nosztrifikáltak vári egyetem... mák nagyrészt... ről származik... írja a Patria... az elemek, ar... mániai orvosi... tudomány vis... Mlé

Ebben igazg... ugyan nehéz... nem azért, me... tenni a belföld... követelmények... programot és... egyetemeken v... szen más oko... Patriának is j... zeti parasztré... dolgozó kollég... ni lehetnek a... nyos szelekt... fenn nem tart... diákok külföld... rint, valóság... egyes orvosi... gel szaporított... hogy ezeknek... kat állítsanak... például, amel... legtovábbab... Távolléteket or... nek a tudni v... fesszori tudá... szigorúságuk... bécsi egyetem... san a román... képesértékű... olyan kérdés... nak találja r... kal.

A továbbia... az 1251 kül... záléka román... nemzetiségű... „Azt kérjük... Patria — ho... mi készítette... külföldi egy... nyakat? Es... re a kérdés

Bucuresti-Kelet tud.)... ard Ciuntu... utazott uj... man követ... tart, a Dnye... va. Innen O... ját Szovjeto... karesti ujsá... a követet, a... zott előttün... — A rom... Eduard Ciu

Határ... határo

A kolozsvári orvostanhallgatók szövetsége egyetemi és rendőri intézkedéseket követel a külföldön végzett orvosokkal szemben

A külföldön végzett zsidó orvosok képezik a megtűrhetetlen „idegeneket“

Már az egyetemi tanács előtt fekszik a külföldi diplomák nosztrifikálásának kérdése

Cluj-Kolozsvr, december 8. (Az Uj Kelet tudósítójától.) Előző számainkban részletesen beszámoltunk arról a kampányról, amelyet bizonyos körök a külföldön végzett orvosok ellen indítottak. A kezdeményezés a kolozsvári orvostanhallgatók szövetségétől indult ki, amely memorandumot készített erről a kérdéssel. A memorandum adataira hivatkozva Pamfil Seicaru újságíró-képviselő, a Curentul főszerkesztője, meginterpellálta a kamarában a kormányt, amelynek nevében Costinescu egészségügyi miniszter intézkedéseket ígért. Az interpelláció alapján, az Universtul tette magáévá élehangú cikkében az ügyet, amelynek most — bizonyára demokratikus programja alapján — szószólója lett a nemzeti parasztpárt vaidista frakciójának kolozsvári félélvonalosa, a Patria is.

A lap mai számában hosszú cikket szentel ennek a kérdésnek. Megállapítja, hogy 1924—1934. között 1251 külföldi diplomát nosztrifikáltak a bukaresti, jasi és kolozsvári egyetemeken orvosi fakultásán. A diplomák nagyrésze olasz és osztrák egyetemekről származik. „Ezeket az egyetemeket — írja a Patria — valóságilag előzönlötték azok az elemek, amelyek képtelenek voltak a romániai orvosi fakultásokon követni az orvostudomány viszontagságos nehéz útját“.

Miért volt az ut „viszontagságos“
Ebben igaz van a Patriának. Az ut csakis ugyan nehéz és főleg viszontagságos volt, de nem azért, mert „a diákok nem tudtak eleget tenni a belföldi egyetemeken által felállított követelményeknek, ami a kitartást, a munka programot és a tanulást illeti“. A belföldi egyetemeken való tanulás viszontagsága egészen más okokban keresendő, amelyeket a Patriának is jól kell ismernie, hiszen a nemzeti parasztpárt kolozsvári félélvonalosánál dolgozó kollégáink is nem egyszer szemtanúi lehettek a multban ezeknek a tudományos szelekciónál semmilyen kapcsolatot fenn nem tartó okoknak. Egy szóval ezek a diákok külföldre mentek, ahol a Patria szerint, valóságos menedékhelyre találtak, egyes orvosi fakultásokon, amelyek készsége szaporították külföldi diákjaik számát, hogy ezeknek „bon pour l'orient“ diplomákat állítsanak ki. Hogy a bécsi egyetem például, amelynek tudományos híre a világ legtávolabbi sarkába is eljutott, s amelyre a Távolkelet országai is tömegesen ösztönölnék a tudni vágyó diákok és amelynek professzorai tudásukon kívül csak kéréseket szigorúságukról lettek híressé, hogy ez a bécsi egyetem miért állított volna ki pontosan a romániai egyetemi hallgatók számára kétesértékű diplomákat, az természetesen olyan kérdés marad, amelyre a Patria jobbnak találja nem szolgálni felvilágosításokkal.

Furesa kérdés — naiv válasz
A továbbiakban rámutat a lap arra, hogy az 1251 külföldön végzett orvos 7,27 százaléka román, 23,74 százaléka különböző nemzetiségű, míg 68,99 százaléka zsidó.

„Az kérjük — írja bájos naivitással a Patria — hogy néhány kivételtől eltekintve, mi készítette ezeket az orvosokat arra, hogy külföldi egyetemeken végezzék tanulmányaikat? És azonnal válaszal is szolgál erre a kérdésre: miután nem rendelkeztek a

belföldi fakultásokon szükséges komolysággal és munkakészséggel, a határon túlra futottak, hogy „bon pour l'orient“ diplomákkal térjenek vissza. És ezek az orvosok nemcsak, hogy konkurenciát csinálnak a belföldön végzett kollegáinknak, hanem még gyakran előnyben is lesznek részesítve.“

Mit követelnek a kolozsvári orvostanhallgatók?

Végül a Patria közli a kolozsvári orvostanhallgatók memorandumában foglalt követeléseket nem érdektelen követeléseket:

„Tekintettel arra, hogy egyes fakultásokon most is történnek ilyen nosztrifikálások, az egészségügyi minisztérium szives tudomására hozzuk az alábbi követeléseinket, amelyek a mi jövőnk, tehát Nagyrománia jövőjét is illetik:

1. A nosztrifikálásra jelentkezők ismerjék tökéletesen a román nyelvet.
2. A jövőben csak olyanoknak engedjék meg külföldi egyetemeken látogatását, akik a baccalaureatusi vizsgát legalább 7-es médiával végezték.
3. Belföldi fakultáson hallgató medikus csak abban az esetben folytathassa tanulmányait, ha az illető év összes vizsgát legalább 7-es médiával letette.
4. A nosztrifikálási vizsga azonos legyen az összes egyetemeken, tehát a bukaresti, kolozsvári és jasi egyetemeken orvosi fakultásain. E vizsgával kapcsolatosan a következőket javasoljuk:
a) A jelölt egyelőre 2 évig folytasson kötelező gyakorlatot különböző klinikákon.

b) Epp oly szigorú vizsgának vetesse nek alá, mint azok, kik a belföldi egyetemeken tanulnak és a vizsga terjedjen ki a következő tárgyra is: anatómia, kémia, fizika, szövettan és embriológia, fiziológia, gyógyszer-tan, higiénie, korbonctan, balneológia és radiológia.

5. Kérjük a vizsgailletékek megkezdését ezekkel az elemekkel szemben, a kik megengedik maguknak a luxust, hogy külföldön tanuljanak.

6. Kérjük, hogy létesítsék román rendőrség fele (természetesen igazi román diákokból), azokban az egyetemi városokban, amelyek ezeket a külföldre menekült idegen elemeket a leginkább látogatnak. E rendőrség szerepe kettős volna:

a) Figyelemmel kísérni általánosságban egész külföldi tevékenységüket; b) amennyiben bezonyosodna, hogy ezek az elemek a román állam érdekeivel ellentétes aktusokra vetemednének, úgy ez a diákrendőrség értesítene a külügyminisztériumot, amely megvonná tőlük a lehetőséget annak, hogy tovább folytassák tanulmányaikat a külföldön.“

A memorandumra és általában az egész kérdés-komplexumra még visszatérünk természetesen. A kérdés egyébként, úgy látszik, nem marad meg egy sajtókampány keretei között. Bukaresti jelentés szerint, az egyetemi tanács december 19-re összehívott ülésének napirendjére tűzték a külföldi diplomák nosztrifikálásának kérdését is.

Határátlépési igazolvány nem lesz az orosz határon, román konzulátust csak Moszkvában állítanak fel

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet tud.) Mint röviden jelentettük, Eduard Ciuntu, Románia moszkvai követe elutazott új állomáshelyére. A moszkvai román követe Cetatea Albanal lépte át a határt, a Dnyeszteren át Ovideopolba hajózva. Innen Odesszán keresztül folytatta útját Szovjetország fővárosába. A bukaresti újságírók egy része elkísérte útjára a követet, aki Cetatea Albanan nyilatkozott előttünk új missziójáról.

— A román közvélemény — mondotta Eduard Ciuntu — meleg szimpátiával fo-

gadta az orosz-román kapcsolatok felvételét, mert ebben a béke biztosítékát látja. Az a fogadtatás, amelyben Mihail Ostrovskyt, a szovjet kiváló bukaresti követét nemcsak a hivatalos körök, de az egész közvélemény fogadta tanúsítja, hogy az ország hozzájárulását adta a két ország közötti viszony konszolidálásához.

Arra a kérdésre, hogy fognak-e kölcsönösen 24 óra érvényes határátlépési igazolványokat kiállítani, a következőket mondotta az új moszkvai követe:

— A határátlépési igazolványok kérdése

extase

a finom izlésű hölgyek kölnivize Dishes, luxus kiállításban, a legalkalmasabb ajándék, amivel meglephetjük a jóízű nőt...

Gyártja :

PARFUMERIE

NORTIER

meglehetősen komplikált, és egyhamar nem lesz megvalósítható. Lengyelország évek óta gazdasági kapcsolatokat tart fenn a szovjettel, de a határátlépések kérdésében mind a mai napig nem sikerült megegyezésre jutni a szovjetkormányval. Az újságírók további kérdésére elmondotta, hogy Románia egyelőre csak Moszkvában állít fel konzulátust. Később szükség esetén gondolni fog a kormány arra is, hogy egybeült létesítsen-e konzulátusokat.

A követet és a kíséretében lévő *Cilibiche* követségi tanácsost, valamint *Popescu* követségi attasét motorcsónak viszti át a

Dnyeszteren. A folyó közepén motoros bárkán a szovjethatóságok képviselői fogadják a román küldöttséget. Tolmács útján történik a bemutatkozás, mert az oroszok nem értenek más nyelven. Az orosz parttól 50 méternyi távolságra leállítják a motoros csónakot. A követ és kísérete kisebb csónakra szállnak át és azon folytatták útjukat. Az orosz parton szovjet tisztek várják a küldöttséget. Kiváncsi proletrák bámáskodnak körülöttük és a külvonaton, amely Ciuntu Moszkvába viszi, utrakészen áll.

Az arabok attól félnek, hogy jövőre zsidó többség lesz Palesztinában

A Jewish Agency átvette a Hule-mocsarakra szóló földkoncessziót. Két évig nem fog kísértetni a Legislative Council veszélye

Jeruzsálem, dec. 9. A palesztinai executive nevében Mose Sharlok, a Jewish Agency politikai osztályának vezetője hivatalosan átvette az északpalesztinai Hulemocsarakra szóló földkoncessziót. Ezzel az aktuálisan palesztinai zsidó nemzeti kolonizáció jelentős lépéssel jutott előbbre. A terület 57 ezer dunamra terjed, ebből 17 ezer dunam a Mérom-tóra esik. A koncesszió értelmében 34—37 ezer dunam földet fognak zsidó kolonizációs célokra felhasználni. A többi arab telepítési célokra tartja fel a kormány. A zsidók vállalták az egész terület mocsártalanítási és vizellátási munkálatainak elvégzését.

A Hule-mocsarak megvásárlása ügyében évekket ezelőtt Weizmann Chájim kezdte meg a tárgyalásokat, dr Chájim Arlosoroff közreműködésével. Földművelésre igen alkalmas, termékeny terület ez, amelynek talajjavításához, már a napokban hozzálátanak a chalukok.

Jeruzsálem, dec. 8. Sir Arthur Wauchope palesztinai főkörmányzóval kihallgatáson jelent meg egy arab delegáció, mely panaszt emelt a zsidó földvásárlások és a zsidó bevándorlás ellen, mely szerintük egy éven belül oda fog vezetni, hogy zsidó több

ség lesz Palesztinában. A főkörmányzó hosszabb ideig tartó választott Palesztina néhány fontos problémájára és érintette a zsidóknak átadott Hule-koncessziót is. A Legislative Councilra vonatkozólag a főkörmányzó kijelentette, hogy a kormány kitart azon álláspont mellett, melyet 1930-ban foglalt el a népszövetségi mandátumbizottság genfi ülésén.

— Véleményem szerint — mondotta — egy törvényhozó testület biztosítaná az ország békéjét és a mandátum végrehajtását az új közigazgatási rendszer, illetve a helyi önkormányzat alapján. Sajnálom, hogy a terv megvalósítása hosszabb időt igényel. Mihelyt azonban módomban lesz megfelelő időtartam után megítélni az új községi közigazgatási rendszert, újra felveszem a tárgyalásokat a Legislative Council ügyében.

E nyilatkozathoz tudni kell, hogy a törvényhozó testület kérdése a cionista executive nyomására egyéves halasztást szenvedett, viszont ezen idő alatt lejárt Sir Arthur wauchope főkörmányzói mandátuma és utódjának szintén legalább egy évre lesz szüksége, míg hozzájuthat e kérdés megoldásához.

ALLODA

CSI UCCA 2.
tett palota a
yén. Központi
yóviz. Fürdő-
szobák. Lift.
uccai szobák
zi kezelésben.
ha.

JOZSEF
térén volt
tulajdonosa.

bocsát ki. Lon-
elején Japán be-
re a költségvetés

ásárol a Szovjet
jelentik: A Cu-
szovjet rövidesen
ásárol Romániától
át ország közötti

Amerikának.
a december 15-
ési esedékesség-
fog teljesíteni az

a lengyelországi
entik: A lengyel
kölcsönt kap Ang-
rozására.

Cluj

celor interesat
a. c. ora 9 a. m.
are prin bună in-
mătoarelor canti-
pă cum urmează:

ronz.

automobile uza-

localul Serviciului
tebal Nr. 24.)
garanta de căte
erar.

ve deoda in birou
intre orele 10-

Municipiului Cluj

SZTÖI
TEK

ügyi inspektorá-
szerint a vonat-
minthogy nem
vesztette. Ebben
sz is ment.

allat kiadó négy-
egészben, vagy
Részletes felvilá-
bért közli ügy-
földszint. Tele-

ki

a
nyí áron
nél, Cluj

Legújabb divatujdonságok:

FÉMSZÁLAS SELYMEK**SINA és MINTÁS TAFTOK****SIMA és MINTÁS SELYEMBÁRSONYOK****CLOUÉ — LAMÉ-k**

gyönyörű választékban!

GALLIA**FIÓK CLUJ**
Str. General Neculcea 2.
Renner-palota.**Olsvanger dr. érdekes terve a cionista parlamentarizmus reformjára**

Cionista kongresszus helyett állandó cionista parlament Palesztinában

Ha látod őt és beszélni hallod, azt gondold: ez az igazi nyugateurópai zsidó. Nyugati és európai minden ízében. Elegáns, szikár, — kissé hajlott — alak, végtelenül kifinomult intellektuallarc. Tekintetében mély szellemiség s fölüeny nyugalom. Megjelenése és modora a nyugati diplomatáé, szavai a tudósé, hangja — ez mélyen bugó bariton — művész muzsikája. Csodás csellómuzsika. Szinte jön, hogy keresséd a varázshangszert, a hurokat, melyekből ez a mély, meleg hang felbug...

Es tévedsz. Ez az elegáns, kifinomult ember, kiről nem tudod hamarjában, hogy diplomata, tudós-e vagy művész, — keleti zsidó. Oroszföldről jött. A keleti zsidóccá-ból. Magával hozta Kelet minden tüzet, temperamentumát. Magával hozta azt a gránitkemény akaratot, mely az orosz szenvedések kohójában izzott és azt a nyugtalan szellemiséget, mely csak a Kelet zsidóiban él.

Keletről jött — de Nyugaton állapodott meg. A tűz, mely szemeiben ég, a temperamentum, mely egész valóját fűti — mindez Kelet. A kultúra és a szellemi fölüeny, mely egyéniségét annyira jellemzi, — ez már Nyugat.

Immanuel Olsvanger a keleti és a nyugati zsidó szintézise. A világ legtöbb kultúrnyelvét beszéli tökéletesen. Nyelv-zseni. A nyelvtanulást jelenti élete legfőbb elemét. — Zürichben a nyelvészet magántanára volt. Nagy hebraista, de ugyanekkor a világ legnagyobb eszperantó szónoka is. Nem szeret politizálni. Nem tagja egyetlen pártnak sem. Azt mondja, hogy fiatal még ahhoz, hogy lekösse magát...

A cionista kongresszus válsága
Az alábbi beszélgetés, mely Olsvanger szállodai szobájában zajlott le, magánjellegűnek indult. Olsvanger különben sem barátja a sajtónyilatkozatoknak s csak bizonyos megkötésekkel járult hozzá, hogy a beszélgetés egyes részleteit az Uj Keletben megírjuk.

A cionista kongresszusokról volt szó. Olsvanger szerint a cionista kongresszus ma már nem töltheti be azt a szerepet, amit régen. A tanácskozásokat annyira lekötik a palesztinai problémák, hogy a résztvevőknek alaposan kell ismerniök az országot. Es ami különösen az utóbbi kongresszusokra jellemző, a tárgyalások és a viták az utolsó két hónap eseményeinek hatása alatt állanak. Ezek az események elnyomják a többieket. Felvetődik a kérdés: vajon érdemes-e fentartani egy olyan intézményt,

mely arra rendeltetett, hogy két év politikai eseményeinek mérlegét állítsa fel két évre adjon programot és ehelyett mindössze 2-3 hónap távlatában mozog. A kongresszus gáluti tagjai, ha nem voltak Palesztinában, nincsenek kapcsolatban az ország problémáival, viszont a palesztinai delegátusoknak nincs meg a szerves kapcsolatuk a galuti problémákkal. Ez igen éreztette hatásait az utolsó kongresszusokon. Olsvanger dr szerint ilyen körülmények között nincs értelme a kongresszus mai formájában való fentartásának. Olyan kongresszus, mely egyszer két évben ül össze, nem töltheti be hivatását. A mai viszonyok olyan cionista parlamentet követelnek, mely állandó kapcsolatban van az eseményekkel és állandó befolyást tud gyakorolni azoknak fejlődésére.

Állandó jellegű parlament Palesztinában

— S milyen megoldásra gondol? — tessék fel a kérdést.

— A mai kongresszusi intézmény helyett permanens palesztinai parlamentre gondolok. Ennek a parlamentnek a létszáma kisebb volna, mint a kongresszusé, de minden ország képviseltetné magát benne. A parlament 8-9 hónapos ülésszakot tartana évente, míg az év fennmaradó 3-4 hónapját a delegátusok választókerületeikben töltik, és választóiknak beszámolnak munkájukról.

— De ez rengeteg pénzbe kerül!
— Bizonyos, hogy kiadásokkal jár. De nem hiszem, hogy ezek a kiadások nagyobbak volnának, mint a kongresszus költségéi. Vegyük például Romániát. Románia számára elegendő volna öt delegátus. Egy delegátusnak a költsége havi hét fontba kerülne, öt delegátusé 35 fontba. A romániai cionista szervezetnek tehát 450 fontba kerülne évente az egész. Ne higgye, hogy a kongresszus kevesebbe kerül.

Olsvanger dr meg van győződve róla, hogy ez a megoldás elkerülhetetlen a cionista politikai életben. Tervét eddig még nem hozta nyilvánosságra, de beható tárgyalásokat folytatott illetékes tényezőkkel és nem valószínűtlen, hogy a tervből valóság lesz. Különösen ha meggondoljuk, hogy a kongresszus intézménye egyre nehezebben tud megfelelni feladatainak, feltétlenül plauzibilisnek tűnik egy permanens tanács létesítése. Ez természetesen a cionista szervezet egész felépítésének átalakítását kell, hogy maga után vonja. (d)

Karácsonyi ajándékul

rendelje meg a

Legújabb Magyar Szakácskönyvet

A kétszázhatvan oldalas szakácskönyv leszállított ára

mindössze 15 lej

Küldjön be postautalványon 20 lej (szakácskönyv 15 lej, portó 5 lej) Friss Ujság Arad címre és megkapja bérmentve a szakácskönyvet. Megjelenik december 20-án.

SZÍNHÁZ-FILM**Ma, vasárnap négy előadás lesz a színházban**

Ma négy előadás lesz a Magyar Színházban: Dél előtt 11 órakor nagyon olcsó helyárrakkal a *Mikulás ajándéka* című gyermek darab kerül színre, amelynek keretében a Mikulás bácsi ajándékokat fog osztogatni a gyermekeknek. A szülők is eljuttathatják ajándékaikat Mikulás bácsin keresztül jó gyermekeiknek, ha az ajándékokat dél előtt 11 óráig átadják a színház erkélypénztárának. Lesz ezen a délelőttön tánc, ének, móka, kacagás szóval minden ami a gyermekeknek örömet hoz és szórakozást okoz.

Délután 3 órakor a *Vadvirág* című nagy-

sikerű operett van műsoron a filmszerepben Solymosán Magdával mérsékelt helyárrakkal.

Délután 6 órakor *Az ismeretlen lány*nak lesz a harmadik előadása. Az új Molnár darab hétfőn este félkilenckor harmadszor kerül színre.Este 9 órakor a *Szibill* kerül színre ugyanolyan előadásban, mint amilyenek az előzőek voltak. Fellép a 16 tagú orosz balalajka és tánckar, s azonkívül rengeteg tánc attrakció fogja tarkítani Jacobi Viktornak ezt az örökszépzenéjű operettjét.**Az orvos**Az utóbbi évek szinpadai művei közül kétségtelenül *Az orvos* színmű foglalja el legelső helyet.

Az orvos felöleli azt a hatalmas problémát, amely az egész emberiséget foglalkoztatja, érdekli.

A szinpad egy egész klinika életét tükrözi vissza, amelybe csak a legkritikább esetekben van alkalma másoknak, mint orvosoknak szakszerűen betekinteni. Egészen érdekes, ujszerű *Az orvos* minden szava, minden mondata s az egész világon, ahol eddig színre került, mindenütt olyan hatást,

sikert ért el, amilyenre a legutóbbi husz év alatt nem volt példa.

A budapesti Vigaszínház, amely *Az orvos* a múlt évben műsorára tűzte hatalmas erkölcsi és anyagi sikerrel zárta az évet. De így volt ez eddig minden színházzal, amely előadta Sidney Kingsley ezen mely tárgy komoly problémát tárgyaló művét.A kolozsvári színházban kedden este lesz *Az orvos* bemutató előadása és egyelőre egymásutáni hat előadásra van *Az orvos* műsorra tűzve.**50.000****karácsonyi ajándék szétosztása megkezdődött!!**

Minden vevő kap!

Minden vevő kap!

FISCHER

Üvegudvar, Cluj-Kolozsvár

MAGYAR SZÍNHÁZ MÜSORA:

Vasárnap d. e. 11-kor: MIKULÁS DÉLELŐTT. (Ének, zene, tánc, ajándék-osztogatás. Nagyon olcsó helyárrak. Legdrágább jegy minden illetékel együtt 23 lej.)

Vasárnap d. u. 3-kor: VADVIRÁG. (Solymosán Magdával a címszerepben. (Mérsékelt helyárrak.)

Vasárnap d. u. 6-kor: AZ ISMERETLEN LÁNY. (2-odszor. Rendes helyárrak.)

Vasárnap este 9-kor: SZIBILL. A mult ciklusban felújított nagyszerű Jakobi-operett balalajkakórussal, rendes helyárrakkal.)

Hétfő 1/2 9-kor: AZ ISMERETLEN LÁNY (Molnár Ferenc új színműve 3-adszor.)

Kedd 1/2 9-kor: AZ ORVOS. (Az utóbbi évek legnagyobb szinpadai sikere. Sidney Kingsley 3 felvonásos, 9 képből álló drámája. A budapesti Vigaszínházhoz hasonló pazar kiállításban és briliáns szereposztásban. Premierbérlet 13. szám.)

Szerda 1/2 9-kor: AZ ORVOS. (2-odszor.)

Csütörtök 1/2 9-kor: AZ ORVOS. ((3-adszor.)

Péntek 1/2 9-kor: AZ ORVOS. (4-edszer.)

A ROMÁN OPERA MÜSORA:

Vasárnap, december 9: (Matiné): Suzanne titka; Élet és halál; Cassa Noisette; Peer Gynt.

Hétfőn, december 10-én: Sevillai borbély. (Munkáseleadás.)

Szerda, december 12-én: Gyöngyhajúsz. (Premier.)

Péntek, december 14-én: Rigoletto. (Pia Igi asszony vendég szereplésével.)

Szombat, december 15-én: Alarcosbál. (Iskolai előadás.)

Vasárnap, december 16-án (este): Traviata. (Pia Igi asszony vendég szereplésével.)

ÉPÍTŐMUNKAS-MOZGÓ MÜSORA:

Vasárnap 3, 5, 7 és 9 órakor. Hétfőn 5 és 7 órakor: Szőkevény. Izzalmas háborús filmdráma. Főszerepben: Lorette Young, Victor Jory és Herbert Mundin. Helyárrak: 10 és 12 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Doktorátussal bíró ügyvédjelölt, több idegi praxissal, román, magyar, német nyelvtudással állást keres. Megy vidékre is. Érdeklődni „Szorgalmas” jelige alatt, a lap kiadóhivatalában.

Kiadó január 1-re 3 szobás komfortos lakás. Str. Andrei Muresan (Attila-ut) 34. földszint balra.

Keresek 35.000 lejfel régen bevezetett jóforgalmu, otthon lebonyolódó, üzlethez csendes társat. Minimum 1500 lej havi jövedelmet biztosítok. Érdeklődéseket „Sürgös” jellegre a kiadóba kérek.

Az angol nyelvkurzushoz haladók és kezdők részére a beiratkozások december 15-ig tartanak hétfőn, szerdán, csütörtökön este 8 órakor strada General Berthelot (Eötvös-ucca) 8 szám alatt, baloldali teremben.

Talmudista egyetemi hallgató instruktóri állást keres. Megkereséseket az Uj Kelet kiadóhivatala továbbít.

A k

Világs megkapt lágkonfe Avivban Meg v Wizo-tes intézmén fejlődésé adva az utazás k ferencián nak a k

a) Puz delegátus rencia n résztvent még lesz kinteni.

b) A venni, te tusoknak országot utazni, v apr. 18-á

London hogy a ménye l ban legy ber köze jövő hét szervezet

már mos legnagyobb gyorsabb kérjük, h le után pontos cí kapcsolatot hogy a f lágkonfer zárulás vezetési h portok eg Az ezen dégek ve szerint e állandóan egyes tag zárulás

Kérjük janak ös hogy mil kifejtési mert szer vil szám sasutazás ferenciál ményeink listáját k mert lon Executivá kodniuk sáról.

Közöljü Executivá

N

A néme gemeinsch németorsz Alijah-t f hogy az zsidó fiata akik otthon munkateré ren elsőc ba, oda ig leg a mez pezzék ki el. A ném fe”, a „Jü wah” nevé Arbeitsger jelentésből ban 263 — lyeztek el i. a pales kül is leh pen ezért

FILM

...és lesz

Műsoron a filmszereplőjével mérsékelt hely-

Az ismeretlen lányak adása. Az új Molnár kilencven harmadszor

Szibill kerül színre színpadon, mint amilyenek a 16 tagú orosz színpad, s azonkívül rengeteg tárgyat tartalmazó operett-alkotásának operett-

re a legutóbbi husz-

színház, amely az országos körútra tüzte hatalmas sikerrel zárta az évadot minden színházzal, s Kingsley ezen a művelemét tárgyaló mű-

színházban kedden este előadására van az

dék
...!
... vevő kap!

ER

MOZGO MUSA:
9 órákor. Hétfőn 5 és 7 óráig. Izgalmas háborús művelet. Szerző: Lorette Young, fordította: Herbert Mundin. Helyszín: ...

PRO
...TÉSEK

üggyvédjelölt, több idegen nyelvű, német nyelvű, egy vidékre is. Érdeklődésére a lap kiadó-

szobás komfortos lakás (Attila-ut) 14.

regén bevezetett jó nyelvi, üzlethez csengetés, 1500 lej havi jövedelműeket „Sürgős” jelek.

kurzushoz haladók és iratkozások december 1. szerdán, csütörtökön General Berthelet alatt, baloldali te-

mi hallgató instruktori képzéseket az Uj Kelet ki-

A ZSIDO ASSZONY

AZ ERDÉLYI WIZO HIVATALOS LAPJA

A központ közleményei

A világkonferencia

Világszervezetünk londoni központjától megkaptuk a végleges értesítést, hogy a világkonferenciát ősi rögünk új városában Tel Avivban 1935 március 24-én tartjuk meg.

Meg vagyunk győződve arról, hogy minden Wizo-testvérünk régi vágya, megtekinteni intézményeinket, amelyek szolgálatában és fejlődéséért évek óta dolgozik. Most meg van adva az alkalom, hogy kedvezményes társasutazás keretében delegátusként a világkonferencián részt vehessen. Ennek a dátumnak a következő előnye van:

a) Purim március 19-re esik, úgyhogy a delegátusoknak alkalmuk lesz még a konferencia megkezdése előtt az ünnepségeken részt venni. Ezenkívül 24-ig a delegátusoknak még lesz idejük az intézményeket is megtekinteni.

b) A konferencia egy hetet fog igénybe venni, tehát 31-ig fog tartani. Így a delegátusoknak lesz idejük a konferencia után az országot megnézni és még Pészach előtt elutazni, vagy a Pészach ünnepet, amelyek ápr. 18-án kezdődnek, Palesztinában tölteni.

Londoni központunk ragaszkodik hozzá, hogy a szervezeti hozzájárulási akció eredménye legkésőbb december végéig birtokában legyen. Tehát nekünk legkésőbb december közepéig be kell az akciót fejeznünk. A jövő hét elején megkapják csoportjaink a szervezeti hozzájárulási nyugtatombókat és már most kérjük Önöket, hogy az akciót a legnagyobb lelkiismeretességgel és lehető leggyorsabban folytassák. Azonban már most kérjük, hogy azonnal jelen körlevelünk vétele után küldjék be nekünk két példányban pontos címeikkel ellátott taglistáikat. Ezzel kapcsolatban figyelmeztetjük Önöket arra, hogy a föderáció delegátusainak száma a világkonferencián az elszámolt szervezeti hozzájárulások számától függ. 100 kiváltott szervezeti hozzájárulás után küldhetnek a csoportok egy delegátust a világkonferenciára. Az ezen felül kiutazó tagok csak mint vendégek vehetnek részt a konferencián. Ezek szemint elsődrendű érdekünk a tagok számát állandóan szaporítani, de főleg minden egyes tag után kiváltani a szervezeti hozzájárulást.

Kérjük a csoportokat, hogy mielőbb hívdanak össze egy gyűlést és beszéljék meg, hogy milyen módon akarnak propagandát kifejteni a világkonferencia érdekében, mert szeretnénk, hogy a delegátusok közül számos vendég is részt vegyen a társasutazásban és abban az emelkedett konferencián hangulatban tekintse meg intézményeinket. A delegátusok és résztvevők listáját kérjük mielőbb hozzánk eljuttatni, mert londoni központunknak és palesztinai Executívánknak karöltve idejekorán gondoskodniuk kell a vendégek megfelelő ellátásáról.

Közzöljük az érdeklődőkkel, hogy londoni Executívánk gondoskodik a delegátusok és

vendégek részére kíséretől úgy a konferencián, mint a konferencia után.

Londoni Executívánk egyik körlevelében felveti azt a kérdést, hogyan lehetne a megválasztandó delegátusoknak utazásukat valamilyen prémiummal megkönnyíteni, nehogy csak azok vehessenek részt a konferencián, akiknek megfelelő anyagi eszközök állanak rendelkezésükre. A Wizo-KIB tárgyalta ezt a kérdést, de nem talált semmi megoldást, miután a központ semmi anyagi tartalékkal nem rendelkezik ilyen célokra. Nem látja a KIB a lehetőségét annak sem, hogy a csoportok külön összegeket hozzanak fel utazási célokra. Amennyiben valamelyik csoportnak bármilyen intívatíványa volna, kérjük azt velünk mielőbb közölni, hogy megtárgyalhassuk, mert ellenkező esetben a megválasztott delegátusok semmilyen prémiumra nem számíthatnak.

A Wizo világszervezet Trieszten keresztül társasutazást rendez, de bármily jutányos árakat is szabnak meg, Erdélyre nézve feltétlenül előnyösebb, ha a Wizo-tagok az EZsNSz társasutazása keretében román hajókat vesznek igénybe. Az utazás költségeire vonatkozó részleteket még nem ismerjük. Azonban azt már ma is közölhetjük, hogy senki sem számíthat külön beutazási és partra szállítási kedvezményre, tehát a kirándulást illegális allijah céljára felhasználni lehetetlen lesz.

A Keren Hajjeszod-akció

A napokban indult meg Erdélyben a K. Hajjeszod akció. Szükséges ez alkalommal felhívni figyelmüket az 1931. decemberben Targu Muresen megtartott III. országos konferenciánk 17. határozatára, mely így hangzik:

„A konferencia kötelezi a csoportokat, melyeknek taglétszáma meghaladja az 50-et, a Keren Hajjeszod javára a minimum jegyzését eszközölni.”

A csoportok egy része már eddig is eleget tett ezirányú kötelezettségének, kérjük azokat, akik e kategóriába tartoznak, hogy feltétlenül jegyezzenek az 5695-ös, azaz az ősi ünnepekkor kezdődött évre.

A Wizo-KIB a Keren Hajjeszod iróval folytatott megbeszélés után tudomásul vette, hogy a jegyzési minimumot 600 lejről 800 lejre emelték és kérjük csoportjainkat, hogy ezt a jegyzési minimumot tartsák be. A Wizo-KIB ugyancsak megállapodott a Keren Hajjeszod iróval abban, hogy azok a csoportok, amelyek tavaly a minimumnál többet jegyeztek, idén fentartják ezen jegyzésüket.

Kérjük az összes Wizo-tagokat fentiek tudomásul vételére, valamint a Keren Hajjeszod akció támogatására.

Reiter Iunka s. k. orsz. ügyvezető

Németországi zsidó gyermekek Palesztinában

A németországi Jugend Alijah Arbeitsgemeinschaft, amelynek keretében három németországi zsidó szervezet a Jugend Alijah-t felkarolta, azt tüzte ki feladatául, hogy az iskolából kikerült németországi zsidó fiatalságot, — 17 éven aluliakat — akik otthon elhelyezkedni nem tudnak, új munkaterületekre csoportosítsa át és a téren elsősorban Palesztina jöhet számításba, oda igyekszik ezeket küldeni, hogy főleg a mezőgazdaságban és az iparban helyezkedjenek el. A németországi „Jüdische Jugendhilfe“, a „Jüdische Waisenhilfe“ és az „Aha-wah“ nevű gyermekotthon alkotják ezt az Arbeitsgemeinschaftot és amit a hivatalos jelentésből kitünik, már az első hónapokban 263 — 17 éven aluli fiút és lányt helyeztek el Palesztinában. Ezek számára t. i. a palesztinai hatóságok certifikát nélkül is lehetővé tették a bevándorlást, éppen ezért szorította meg a korhatárt 17

éves életkorig. A 263 gyermek a következőképp helyezkedett el: 100 a Ben Schemen-i gyermekfaluban, 51 Ejin-Charodban, 29 a Haifa-Bai-i lányfarmban, 17 Rodgestelepen és 40 Tel-Josephben. A költségekhez eddig Anglia, Hollandia, Németország, Csehszlovákia, Svédország, Dánia, Bulgária, Svájk és Ausztria összesen 24.646 fontot adtak.

Mit irnak Palesztinából a gyermekek?

Hogy milyen egészséges átalakuláson mennek keresztül ezek az új életviszonyok közé került németországi zsidó gyermekek Palesztinában, arról tanuskodnak, azok az érdekes levelek, amelyek Németországból irnak szüleiknek és barátaiknak.

...Tegnap purim ünnepe volt nálunk — írja az egyik Ben-Schemenből. Mindnyájunknak jelmezbe kellett öltözködni. Én hosszú kék nadrágban, fekete-vörös nyakkal és magas kurtóval vettem részt

a jelmezes csoportban. A többiek is „felöltözködtek“, sokan araboknak voltak öltözve, sőt voltak szerzetesek is. Reggel 8 órákor a nagy étterem előtt vonultunk fel, ahol hat vásári bódé volt felállítva és mindenütt plakátok ajánlották a bódékban kapható árut. Egy harminc tagú zenekarunk szolgáltatta a zenét, majd mindenki kapott 5 darab vásárlási igazolványt, amelyekkel a bódékban vásárolni lehetett. Pom pásan mulattunk. Fél 11-kor bevonultunk az étterembe, ahol megkezdődött a nagy ünnepség. Nagy színpadi előadással mutatuk be az egész ben-schemeni életet és az előadás befejeztével vig tánc következett.

Kedves Szüleim, én úgy érzem, hogy jól beleltem magam az itteni viszonyokba. Most kezdődik az uborka és a vörösrépa, valamint a retek- és a saláta-szüret. A mezőgazdaságban már három héttel ez előtt megkezdődtek a munkák. Most egy tyukistállót építünk. Mi magunk végzünk minden munkát és magunk fogjuk tenyészteni. Most következik a legszebb évszak, az esőzés után. Az iskolában a tanítás sokkal jobban tetszik, mint otthon. Itt különösen a botanika és a kémia érdekel. Méhészettel is foglalkozunk, elméleti és gyakorlati uton. Az utóbbi hetekben lovagolni tanultam és ma már nagyszerű galopban lovagolok. Kitiünően értek az arab ekével való szántáshoz. A munka nem okoz nehézséget, egészséges vagyok, mint a makk és boldog. A munka örömet okoz nekem. De a legszebb, hogy ma már munkaerő vagyok akivel számolnak, már egyedül küldenek dolgozni, nem úgy, mint eddig, egy régebbi palesztinai társaságában. A héber iskolában újságot olvasunk, persze héber újságokat és szórakozunk. A tanító igen rokonzenves, mert mindig nagyszerű történeteket mesél nekünk.

Kedves Apukám, ne erőltess meg magad nagyon, fogyaszd el nyugodtan az ebédedet, hadd várakozzon a paciens. Ez az egy nem fogja a mi „parnoszenkat“ megjavítani. (Orvos apjához írja e levelet egy palesztinai gyermek.)

Egy másik Ejin-Charodból írja a következőket: „...Most valamit a mindennapi életünkből fogok nektek beszélni. Reggel negyed 6-kor kelünk és autóval megyünk ki a munkához. Nyolc óráig dolgozunk. Azután reggelizünk. A reggeli kávé vagy tea, tojás, olajbogyó, vaj és marmalád. Itt persze mindent héber nevével nevezünk meg. Kitiünően jóllakunk és azután 11 óráig dolgozunk. Gyomlálunk egy különös ásóval. Meglehetősen nehéz munka és ha 4 órán át folytatjuk, alig érezzük tagjainkat. 11 órákor megint auton jövünk haza. Mindig boldog pillanatot az, amikor az elvégzett munka után megrohanjuk a reánk váró autót és énekelve, ujjongva vesszük azt birtokunkba. Amikor haza érkezünk Ejin-Charodba, rögtön a tuss alá megyünk. 12 órákor ebédhez cseppetnek, utána egyórát pihenő, amely alatt mindenki a maga dolgával foglalkozik, vagy pihen. Két órákor kezdődik a héber tanítás. A nagy melegben kissé kellemetlen tanulni. 3-4-ig egyórát szabadidő következik, utána uzsonna, tej és marmelád, majd újra egy óra hébertanulás, utána vagy zsidó történetet, Palesztina földrajzát, vagy mezőgazdaságtant tanulunk. Hét órákor van a vacsora és nemsokára lefkszünk holtfáradtan.

Ilyen boldog- és vigkedélyről tanuskodnak az összes levelek és valóban megváltást jelent ezeknek az otthon megvetett és megalázott zsidó ifjaknak, hogy új, szabad zsidó élethez jutatták őket Palesztinában.

WIZO-konferencia Szatmáron

December 25-én és 26-án konferenciára ülnek össze Szatmáron az erdélyi Wizo-csoportok vezetői és delegátusai. Ugyanekkor tartja meg a Zsidó Nemzeti Szövetség Nagytiszviselőbizottsága is tanácskozással ugyancsak Szatmáron. Ezenkívül a különböző ifjúsági szervezetek is megbeszélésekre gyűlnek össze.

A szatmári cionista megbeszélések az erdélyi zsidó nemzeti mozgalom aktuális problémái és az egész cionizmus mai helyzete jegyében fognak lezajlani. A súlyos problémák, a nagy nehézségek és a nagy lehetőségek komplexuma komoly alapos meggondolásra kell, hogy készteszen minden cionistát. A Cionista Szervezet kebelében a pártok közötti béke vajdúlik s ki tudja, hogy a nagy békeakcióból nem-e újabb harcok fognak kirombanni. Az erdélyi cionista mozgalomban most mutatkoznak azok a fejlődési és éresi szimptomák, melyek már évekkal ezelőtt jelentkeztek a többi zsidólakta országok mozgalmaiban. Az ifjúság előretörése, ennek

a reakciójaként az öregek akcióbalépése — mind olyan jelenségek, melyek új mozgatóerőket és életelemekeket hivatottak bevinni az egész mozgalomba, de ugyanekkor új problémákat is felvetnek, melyeknek megoldása a szatmári cionista összejövetelekre vár.

Az erdélyi Wizo, mint az erdélyi cionista mozgalom egyik legjelentősebb tényezője komoly hivatást és nagy feladatot kell, hogy teljesítsen. Pártatlansága tárgyilagosságra predesztinálja minden kérdésben, cionista munkateltjesítményei pedig indokoltá teszik, hogy szavára felfigyeljenek. A Wizo-konferencia feladata lesz új munkatartalmat és fokozottabb lendületet adni az általános Wizo-munkának, közelebb hozni az egyes Wizo-csoportokat egymáshoz, kicserélni a munkatapasztalatokat és azoknak összegezése alapján új munkaprogramot adni az egész föderációnak. Okunk van hinni, hogy a Wizo-csoportok nagy számban fogják képviselteni magukat a szatmári konferencián.

WIZO-HIREK

A tordai Wizo hirei; a tordai Wizo intenzív munkát végez agilis tisztikarának vezetésével. — Hetenként egyszer, mindig más és más tagtárs rendez teadélutánt. — Itt olvassák fel a központ leveleit, üzeneteit s egy-egy aktuális cikket, megbeszélnek a fontosabb teendőket stb. November 25-én jól sikerült tea délutánt rendezett Dr. Frenkelné elnöknő, Dr. Fischernével egyetemben. Itt beszéltek meg a Növegylettel karöltve rendezendő chanuka-estet. — A sikert már eleve biztosítja a vezetőség Dr. Frenkelné, Princz Sándorné, Dr. Reichné (Növegylet) elnöknők és a tisztikar fáradhatatlan buzgalma.

A nagyváradi Wizo hirei. Dr. Friedmann Julia december 2-ra hirdetett és technikai okokból elmaradt előadása december 9-én, vasárnap délután pontosan 4 órákor lesz a nagyváradi Wizo rendezésé-

ben a városháza fűtött nagytermében megtartva. A kiváló ideggyógyász „A nehezen nevelhető gyermek és a helyes gyermeknevelés“ címmel tart igen érdekesnek ígérkező pszichológiai előadást. A mindenkit érdeklő témájú előadásra felhívjuk a közönség figyelmét. Belépés díjtalan. — Ma, december 9-én este fél 10 órai kezdettel a Wizo nagyjobbiszabású Chanuka-estélyt rendez a Fészek-klubban. Az estély keretében szerepelni fognak Klein René egy alkalmi szavallattal, valamint Rosenberg Olga és Leitner Klári, W. Rosenberg Lola mozgásművészeti iskolájának növendékei, akik „Lángfantázia“ című táncdarabot fogják bemutatni. A műsört tombola követi értékes nyereménytárgyakkal. Utána tánc. Vendégeket szívesen látunk.

Prof. Dr. S. Brodetsky a cionista executive tagja:

Mit köszönhet Palesztina a zsidóknak?

A cionizmus és a zsidókérdés megoldásának idálja nélkül sohasem született volna meg a Balfour-deklaráció és a mandátum, de valószínű, hogy enélkül az angolok sem kikapálhatták volna Palesztinát.

Sajnos, meg kell állapítani, hogy Palesztina felvevőképességét még megközelítőleg sem engedi Anglia kihasználni. Palesztina sokezer zsidót vehetne fel e pillanatban is. Az ország több zsidó munkacsoport után kiált. Sokezer palesztinai arab olyan munkahelyet foglalt el, amelyek zsidóknak volnának fenntartandók, vagy amelyeket azelőtt tényleg zsidók töltöttek be. A munkáshiány olyan nagy, hogy röviddel ezelőtt kimondottan arab ország-részekből jelentették, hogy ott nincs elég arab munkacsoport a termés betakarítására. A Palesztinában támadt munkáshiány az arabok ezreit vonzotta Palesztinán kívüli országokból, így Transzjordániából, sőt Egyiptomból és Szíriából is, de különösen Hauránból Palesztinába. A zsidó munkáshiánya veszélyezteti mezőgazdasági helyzetünket. Arab munkások ezrei foglalták el zsidó narancsültetvényekben a zsidók helyét, ami oda vezetett, hogy nagy területek, amelyek névleg zsidó mezőgazdasági pontok, csak néhány zsidó vállalkozóból, de sokezer arab munkából állnak. Mi mindannyian azt hirdetjük, hogy a zsidó nemzeti otthon csak a talajban gyökerező zsidó parasztszálon épülhet fel. Mintegy két évvel ezelőtt még állandó fejlődést és haladást mutatott a zsidó parasztsztyál Palesztina földjén. Az utolsó két évben azonban a fejlődés fordított képet mutat: a zsidók ezrei elszakadnak a földtől. „Földnélkülivé vált arabokról” beszélnek, Palesztina mai problémája azonban éppen a zsidóknak kiszorítása a mezőgazdasági foglalkozásokból. Három évvel ezelőtt a zsidó lakosság 26 százaléka élt a mezőgazdaságban, ma már csak 21 százalék.

Sokszor szokták tőlünk kérdezni igen magasállású politikusok: Miért akarjátok csak a palesztinai zsidó lakosság számát szaporítani bevándorlás által, miért nem az arabokét is? Ez a kérdés teljes félreértés a mandátum lényegének. Palesztina mandátuma a zsidó népek Palesztinával való történelmi kapcsolatán alapszik, mely a Balfour-deklarációban meghirdetett zsidó nemzeti otthon felépítésének a politikájához vezetett. A mandátum előírja, hogy a mandatárius hatalomnak elő kell segíteni a zsidó bevándorlást. Sőt, ha a mandátum erről nem is intézkedne, Anglia ezen kötelessége akkor is fennállana, mint a zsidó nemzeti otthon létesítésének egyik természetes és logikus következménye. A mandátum nem beszél egy Palesztinában létesítendő arab nemzeti otthonról. Semmi szükség nincs arra, hogy ebben az országban arab nemzeti otthon létesítsenek. Nincsen arab szétszórtság, mint ahogyan van zsidó diaszpóra; nincsen arab nyomor, de van zsidó nyomor. Azokon a nagy területeken, melyeken arabok élnek, ezek ugyanis, mint egyének, úgyis, mint népek, otthon vannak. Mi azonban a legtöbb országban, mint egyes egyének, sem vagyunk „otthon” és egyetlen ország sincs, ahol a zsidóság, mint nép otthon volna. Palesztina személyi otthona legyen annyi zsidónak, amennyi ott letelepedhet és legyen nemzeti otthona az egész zsidó népeknek. A palesztinai zsidó bevándorlás nem valamely kormány jóakaratu aktusának a következménye, sem pedig palesztinai szomszédaink vendégszeretetének, vagy barátságának a folyamánya. Következésképpen a mi több, mint félszázados megerőltető munkánk. A bevándorlás a zsidó vállalkozási kedvnek, a zsidó tökének és a zsidó tetterőnek a következménye. Kisérő jelensége volt egy szétszórtság és sokat szenvedett nép eddig még sohasem létezett, hatalmas erőfeszítésének. Ez a bevándorlás és az ezen bevándorlás nyomán megindult fejlődés emelték az országot mai fejlődési fokára, ez tette alkalmassá újabb bevándorlók befogadására és biztosított nekik előnyös helyzetet a Középkelet minden többi országa felett. A zsidó bevándorlás volt a legfontosabb és a legdöntőbb momentum Palesztina gyors felvirágzásánál, arab lakosságának tüneményszerű emelkedésénél. Ez a bevándorlás pusztaságokat tett termékenyvé, mocsarakat száritott ki, betegségeket pusztított el, emelte a mezőgazdaság hozadékát, teremtett ipart, fejlesztett kereskedelmet, emelte az életnivót, gazdagította a kormány kincstárát, ezzel az arab fellachokat legnagyobb mértékben megszabadította adóterhüktől. Ez a bevándorlás teremtett hatalmas kulturát az országban és lett összekötőkapocs Európa civilizációja és az emberiség ama 50 százaléka között, amely Kelet- és Délázsia országában

Egy új kolónia:

KFAR ECJON

Kfar Ecion Jeruzsálemtől 21 kilométerre fekszik, a Jeruzsálemből Chebronba vezető országút mentén. Bét Lechemig abszolút zsidó-mentes a lakosság, de onnan kezdve a kolóniái arabok sem laknak. Ugy hat a környék az arra utazóra, mintha messzi mérföldeken nyoma sem lenne embernek. Ha nem gyönyörködhetne az ember a környező hegyek panorámájában, ugy sivatagszerűen hatna az egész. A pusztai egyhangúság hirtelen megtörik. Felgyürt ingujjú chalucok, kemény marokkal szorítják a vasként az acélkemény földre. Helyben vagyunk! Az építkezés körüli sürgés-forgás még hiányzik. Kfar Ecion alapítója Holzmann, nem sietett a Kolónizálás megkezdésével. Az építkezés körül nem akart addig hozzáfogni, amíg nem sikerült neki kerek huszezer dunam földet megvásárolni. Tudta, hogy amint kiépül a kolónia, az arabok azonnal feljebb fognak rukkolni a föld árakkal. Amint együtt volt a huszezer dunamos komplexszum, nekilátott a kolónizáláshoz. Eddig összesen egy épületet épített fel, amelyben egy patika és egy szépen felszerelt ambulatórium van elhelyezve, ahol a környéken lakó arabok is ingyen kezelésben és gyógyszerben részesülnek. Holzmann jó viszonyban akar lenni szomszédaival és erre nem az arabok fognak ráfizetni.

Kfar Ecion kolónistái gyümölcs-termeléssel fognak foglalkozni. Holzmann számítása szerint, a szilva, körte, alma és barack gyümölcsösök legalább annyit fognak jövedelmezni, mint a narancsok. E télen az első ezer dunam (egy negyedmillió darab) elsőrangú gyümölcsfával lesz beültetve. A munkálatok egy direkt e célra Perzsiából hozott szakember felügyelete és irányítása alatt folynak. Palesztina e gyümölcsökből importra szorul és így Holzmann kolóniája szilárd gazdasági alapokon fog nyugodni.

A kolónisták nagy súlyt helyeznek egy „Botnim” nevű, mandulaszerű gyümölcs csemege termelésére. Egy „Botnim”-fa évente 2 és fél-három fontot jövedelmez.

él. Ez a bevándorlás tette lehetővé Palesztina arabjainak azt az életet, amelyről azelőtt még csak nem is álmodtak. Ez a bevándorlás, amelyről követeljük, hogy minél fokozottabbá tétessék, mert ez egyet jelent Palesztina jólétével.

A cionizmusnak köszönhető Palesztina mai fejlődése és virágzása. Ezért nem szabad egyetlen zsidónak sem kivonnia magát ebből a munkából.

Egy dunamra 30-40 darabot lehet ültetni. A „Botnim”-fa kezelése nem olyan körülményes, mint a narancsfáé, ezért nagyon gazdaságos.

Termelési tervükbe zöldség termelés is fel van véve. Ezt az is lehetővé teszi, mivel a közelben vannak a Salamontavak, amelyek Jeruzsálem vízszükségletét fedezik. A zöldségtermelés még akkor is lehetséges lenne Kfar Ecionban, ha e tavak nem volnának a közelben, mert az ottani földeken több forrás fakad. E források egyikét nemrég „Maján-Bialik”-nak nevezték el.

A kolónisták úgy tudják, hogy egy konzorcium alakult, amely szanatóriumot és hoteleket fog építeni. Ugyanis Kfar Ecion ezer méterrel magasabban fekszik a Földközi-tenger színénél, ezért levegője nagyon kellemes és azt hiszik, hogy kedvelt üdülő hely lesz ez betegek és turisták számára. A konzorcium állítólag már több orvos-specialistát szerzöttetett le.

Kfar Ecion a bajt-vegan szisztémára van felépítve. Minden ház mellett ott lesz a gyümölcsös. Holzmann ur a birtokot parcellákra osztja és a most megmunkálásra kerülő ezer dunam akként van eladva és kifizetve, hogy azokat a vevők gyümölcsöző állapotban veszik át.

Érdekes véletlen! Amikor e földek zsidó kézbe kerültek, mindössze egy épület volt az egész területen.

Egy gyönyörű park közepén — „Orosz Szentlélek Misszió” tábláját még ma is magán viselő — kolostor emelkedik. Az egykori Miklós cár építtette, a Szent Szinódus prokurátora, a zsidó-üldöző Probidonoszev határozott kívánságára.

A kolostort Holzmann negyvenkilenc évvel ezelőtt ki és abban most a zsidó munkások és családjaik laknak. A park pedig kísérleti állomásul szolgál.

A dolgozó, újjáéledő zsidó nép ott tevékenykedő fiai és lányai hálás köszönetet mondanak a zsidógyűlölkö Probidonoszev szellemének, aki akaratára ellenére ily kellemes hajlékot emelt nekik.

A német allija

Ha figyelemmel kísérjük a németországi bevándorlást, mely napról-napra növekedik, újabb és újabb problémákkal találjuk szembe magunkat. Mindenekelőtt fennáll a külső belcélés általános problémája melyen minden német bevándorló keresztül megy. Ehhez tartozik: a lakás, melyre várni kell, a nyelv, melyet nem birnak és meg kell tanulni, a gyermekek elhelyezése az iskolákban és az éghajlat, melyhez hozzá kell szokni.

A munka és a környezet kérdése már személyi probléma, mert a legtöbb esetben magától a személytől függ, hogyan rétegződik át és milyen munkába hajlandó bekapcsolódni a régi helyében, melyet a galutban üzött. Kevés azon szerencséseknak a száma, akik régi foglalkozásukat eredményesen tudják itt folytatni és ha akad is néhány, ennek oka nem egyéb, mint az, hogy az általa üzött foglalkozási ág nincs kielégítően képviselve az országban, tehát szükség van rá. A legtöbb németországi bevándorló azonban a teljes átrétegződés, tagadhatatlanul nehéz és súlyos feladatával kerül szembe és teljesen új munkába kell beleélnie magát. Itt is minden a személyi beállítottságtól, az életkortól és

a jóakarattól függ.

Tegyük fel, hogy a Németországból bevándorolt család megtalálja a megélhetését, talál lakást és sikerült elhelyeznie a gyermekeit is az iskolákban. Ebben az esetben más problémák vetődnek fel. Az illetők, kik valóban boldogok, hogy itt lehetnek, — csak ezekről beszélnek — gyakran csalódottak, elégedetlenek, sőt szerencsétlenek benső érzésvilágukban. Ennek okai részben az igen homogén német allija szociális rétegződésében keresendők. Ezt a bevándorlást nem lehet összehasonlítani az eddigi allijakkal. Nem lehet összehasonlítani azzal az orosz bevándorlással sem, mely Berlinben koncentráldott és amelynek szociális rétegződése teljesen azonos volt. Az oroszok, mint idegenek jöttek Németországba, idegeneknek érezték magukat, nem jöttek várakozásokkal, ezért nem lehettek nagyobb csalódásai sem. Az eddigi palesztinai bevándorlások — eltekintve a chalucoktól — többnyire olyan országokból rekrutálódtak, melyeknek környezete és civilizációja távolról sem állott olyan magas színvonalon, mint a németországi, ezért könnyebben tudtak beilleszkedni a palesztinai életviszonyokba.

A németországi cionisták egyik sajátossága, hogy eszmeileg és gondolatban feltétlenül összeforrtak Palesztinával és az országépítéssel, abban az értelemben is, hogy ott hazájukra találják. De amikor megérkeztek ebbe az országba, rájöttek arra, hogy ez a haza, ez az otthon idegen és barátságtalan számukra. Rá kell jönniük arra, hogy az a tört héber nyelv, melyet Németországban szorgalmas tanulással sajátítottak el, itt az országban, a folyékony héber beszéddel kerül összeütközésbe és hogy annyira idegenek és magányosok ebben a környezetben, mint amennyire az oroszok voltak Berlinben.

Ennek oka is mindenképp a történések reakciójában rejlik. A mélyebb okok egyrészt a német cionizmus Palesztináról alkotott romantikus felfogásában, a palesztinai valóságok hiányos ismeretében és a zsidóságnak az országgal való laza kapcsolatában keresendők. Az új jövevények ugyszólván 24 óra alatt szeretnék beleélni magukat az itteni életbe, ami teljes lehetetlenség. Másrészt vonakodnak a cionista ideál koncepcióit levonni és a mezőgazdaság munkafrontjára vonulni. Az illúzió és a valóság közötti harc gyakran a régi hazából hozott életszokások javára dől el és a városban maradnak. De hogy ezek a belső harcok elégedetlenséget és csalódásokat termelnek ki, ez egészen világosan látható. És itt csak az idő segít. A környezet fokozatos megszokása nagyobb megértést termel ki a palesztinai életviszonyok és életfeltételek iránt és a magukkal hozott, túlzott elképzelések helyébe lassan a valóságos palesztinai adottságok lépnek: az elméleti hombló gyakorlati otthon lesz. A gyermekek, akik itt nevelkednek és itt gyökereződnek az életbe, inkább kötnek az országhoz a szülőket, mint a legrozsásabb illúziók.

A beleélés normális fejlődése nagyobb idő tartalmat igényel. Aki ezzel a gondlattal és ezzel a tudattal jön az országba, és könnyebben és simábban fog keresztül menni a számára még szokatlan életviszonyok által adott nehézségeken.

(Jeruzsálem) *Mária Ostrovsky*

Nagybányán megalakult a Young Wizo

A nagybányai Wizo csoport iniciatívájából megalakult az ottani Jung Wizo is. A Wizo csoport részéről Weisz Sándorné és Boros Pálné elnökök felszólalásai után a jelenlevők egyhangulag kimondták a megalakulást és megválasztották a következő vezetőséget: Elnökök Vértés Magda és Katz Lulu, alelnökök Schwartz Edit, Ferencz Etus és Schwartz Ius. Jegyző Friedmann Citi, pénztárnok Fried Rózi. A tisztikar megválasztása után Vértés Magda megköszönte a bizalmat, amellyel az alakulat vezetőjévé választották és megígéri, hogy igyekezni fog eredményeket elérni. A következő gyűlést nov. 17-ére határozzák el. Ezen a gyűlésen kidolgozzák a programot, mely a következőkből áll: Bevezetés a cionizmusba, Palesztina földrajza, zsidó történelem. Héber kurzusokat fognak látogatni és kulturelőadásokat fognak rendezni. Résztvesznek a perselyűrtésben és támogatják a Wizo rendezvényeket.

Dej. A desi Wizo november 21-én gyűlést tartottak, amelyen megtárgyalták aközponti leveleit. Ezenkívül megválasztották a szatmári Wizo-konferenciára kiküldendő delegátusokat. Elhatározták, hogy december 1-én új héber kurzust indítanak be a Jong-Wizo-val együtt. Megkezdtek a Wizo-teákat, az első a Wizo elnökei: Dr. Weinberger Manóé és Dr. Bár Emanuelné adták, amely nagyon sikerült. Több lelkes Wizo-hölgy fog házi teát rendezni, előadásokkal egybekötve. A legközelebbi Wizo házi teát Groszmann Miksáné alelnök adja.

A kolozsvári Wizo hírei. Az elmúlt két-nednagszabásu teadélután rendezett a Wizo a Salom klubban, melynek keretében dr. I. Olsvanger tartott ragyogó előadást a zsidó nő elhivatottságáról. A zsidó nő oda köteles menni — mondotta többek között — ahol szükség van rá és nem oda, ahol történetesen megtörik. Ezután dr. Rachel Klompusz tartott rendkívül hatásos előadást „Uj utakon a zsidó nő Palesztinában” címmel. Rámutatott a palesztinai dolgozó nők nagy teljesítményeire és hangsúlyozta, hogy a palesztinai nőmozgalom legfőbb jelszava ma: harc a munkáért minden vonalon. — Folyó hó 8-án, szombat este nagyszerű Chanuka-ünnepélyt rendezett a Wizo a Salom-klubban a KKL javára.

A ZSIDÓ ASSZONYT
Maga az erdélyi WIZO temesvári központi postja, Pista Asszonyi 4.

— Tűz ütött Galacból jelentő tüz ütött ki a Domneascan. A szomszédos szálloda épület órákor megfeszültöknek elhaladja a nyo

— Porráégett Jasiból jelentő meretlen körü Copou-kerében. A tűz el és lángba beteges között a kijáratok tegek fejvétel között elhelyezkedés elhelyezkedés reggeli órákig

— Aversó ultra indul. E marsall elhagy állomása T Nagyváradra különböző kongresszusát

— Ertesíté egyesület, Ce jait mindenn szűkséges gy tár nélkül. T Halálesi bi Kvarc diath h ilamo. kez

Eljegyzés. I szerész Koloz ertesítés hely

— Dublinb államügyszti ismeretlenek államügyszti, ték, ahol fej majd eltüntet tötött a kény előidották kö republikánusok

WIMPASSING

HIREK

— Tűz ütött ki egy galaci rabbi házában. Galacból jelentik: Tegnap délután hat órákor tűz ütött ki rabbi Halpern házában, a Str. Domneascan. A tűz pillanatok alatt átterjedt a szomszédos Imperial-szállóra és több a szálloda épületében lévő üzletre. Este kilenc órákor megfeszített munka után sikerült a tűzoltóknak eloltani a tüzet. A kár meghaladja a nyolcszáz ezer lejt.

— Porráégett a jasi szemészeti klinika. Jasiból jelentik: Tegnap éjjel eddig még ismeretlen körülmények között tűz ütött ki a Copou-kertben lévő szemészeti klinika épületében. A tűz egészen rövid idő alatt terjedt el és lángborította az egész épületet. A betegek között nagy pánik tört ki. Mindenki a kijáratok felé igyekezett. A súlyosabb betegek fejvesztve és kétségbeesetten sikoltozókkal igyekeztek a kijáratot elérni. Nagy nehézségek árán sikerült az összes beteget elszállítani az égő épületből, amely a kora reggeli órákig földig leégett.

Mária Ostronsky

a Young Wizo

ort iniciatívájából Wizo is. A Wizo adorné és Doros után a jelenlevők megalakulását és vezetését: Katz Lulu, aie-terencz Etus és Imann Citi, pénztár megválasztásának köszönet a bi- at vezetőjévé vá- gy igyekezni fog övetkező gyűlést Ezen a gyűlésen ely a következők- musba, Palesztina Héber kurzusokat óadásokat fognak perselyűritésben ezvényeket.

ber 21-én gyűlést gyalták aközpont asztották a szat- küldendő delegá- y december 1-én be a Jong-Wizo- Wizo-teákat, az einberger Manoné k, amely nagyon zo-hölgy fog házi egybekötvé. A Groszmann Mik-

Sitalpak,

kötések, botok, siruhá- zati cikkek és korcsolyák beszerzése előtt szakkerü felvilágosítá- sért forduljon bizalom- mal az

„ARENA” sportszaküzlethez
Cluj, Piața Unirii (Főtér) 4.
tulajdonosai Mezei Imre és Erdős László.

— Asztma és szivbetegség, mell- és tüdő- baj, görvény- és angolkór, a bőr megbetege- dései és furunkulózis eseteiben a mindig kel- lemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőcsatornát alaposan ki- tisztítja s a gyomor és belek működését ki- tűnően szabályozza. Hirneves európai és ame- rikai klinikusok tuberkulotikus egyéneknél tapasztalták, hogy a betegség kezdetén víz- lenkező székrekedések a Ferenc József víz használata folytán lényegesen enyhülnek.

— Acél-alvázás ut építését kezdték meg Németországban. Berlinből jelentik: Ki- sérletképpen közelebről acél-alvázás ut építését kezdik meg. Az alvázóköveket asz- falttal kell kitölteni. Szakértők szerint ez az utépítési mód a tudomány mai állása szerint a legmegfelelőbb, mert rendkívüli tartóssága mellett az uttest megőrzi teljes rugalmasságát is s nem ronja a közlekedé- si járműveket sem. Az utépítés rendkívüli gyorsasággal történhetik. A kísérleti ut- szakaszon az ut folyóméterét 5 perc alatt készítették el, úgy hogy az alvázhoz szük- séges hullámacélt készen szállították s a helyszínen csak hegesztési munkálatokat kellett végezni.

— Ujabb kivégzések Szovjetországban. Párizsból jelentik: A szovjetterület nyu- gati részén új ellenforradalmi szervezkedést lepleztek le. 17 bűnöst halálra ítélték és ki- végezték. Egyidejű jelentés szerint a szovjet- területen január elsejétől kezdődően meg- szűnik a kenyérgygyrendszert. A kenyár ára 90 kopek — másfél rubelig lesz.

— Mackensen közvetít Hitler és a Reich- wehr között. Londonból jelentik: Politikai körökben úgy tekintik, hogy Hitler, von Neurath külügyminiszter, von Blomberg és Fritsch tábornokok találkozása Mackensen- nél szintén bizonyítéka a Führer és a Reichs- wehr között lévő konfliktusnak. Fritsch je- lenléte a találkozón, akit Hitler el akar mozdítani a hadsereg éléről, megerősíti azt a hírt, hogy Mackensen tábornokot kérték fel közvetítőnek a hadsereg és a nemzeti szocialista párt közötti ellentétek elsimítá- sára.

— Utazás hordóban Temesvárról Buka- restig egy hónap alatt. Bukarestből jelen- tik: Egy hónappal ezelőtt Constantinof temesvári káplár és társa saját készítésű hordójukban utnak indultak. Utjuknak célja Bukarest volt. Most bukaresti jelen- tés arról számol be, hogy a káplár és társa ujkigondolási közlekedési eszközükkel meg érkeztek a fővárosba, ahol a szenátus té- ren nagy tömeg gyűlt össze a szokatlan utasok megtekintésére.

— Véres tűzharc folyt Abesszina határ- vidékén olasz és abesszínai csapatok között. Rómából jelentik: Az olasz Szomáli-föld és Abesszina határvidékén olasz gyarmati csa- patok és abesszínai erők között többórás, véres tűzharc folyt. Mindkét részen több ha- lalos áldozatot követelt a harc.

— Az ország nagyrésztében megindult a havazás. Bukarestből jelentik: Az ország nagy részében erős havazások indultak meg. A Karaganon hóviharak dühöngenek. A Braila melletti Letea községben farkasok hatoltak be és 200 juhot szétéptek, mire a lakosság elhatározta, hogy együttesen vadászatot rendez a farkasok kipusztí- tására. A földművelésügyi minisztérium a megindult havazásokkal kapcsolatban köz- leményt tett közzé, amelyben rámutat arra, hogy a hó hasznára van a vetésnek, mert megóvjaa a fagytól.

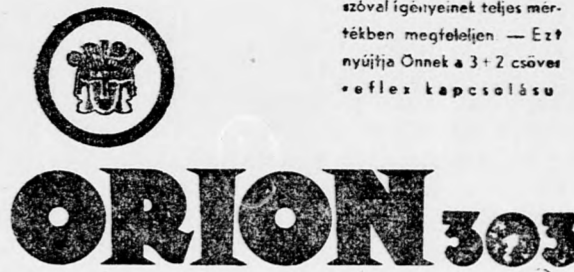
— A kolozsvári rendőrség példát mutat. A romániai rendőrség és sziguranca orszá- gos havi közlönye legutóbbi számában be- jelenti, hogy a bukaresti rendőrség tisztika- ra és legénysége részére heti kurzusokat állítottak be, amelyeken képzettebb rendőr- tisztiek tartanak előadást a rendőrség mű- ködéskébe vágó szakkérdésekről. A folyóirat elismerőleg állapítja meg, hogy az ötlet ér- deme Pulca kolozsvári rendőrkvesztort ille- ti, aki már 1927-ben mint a rendőrség ak- kori igazgatója, kötelezőleg bevezette a he- ti előadások tartását. Kvesztorra való i- nevezése után, Pulca ismét rendszeresítette ezeket a kurzusokat, amelyeken Draghiciu rendőrségi titkár, Chendi György komiszár és maga a kvesztortartottak tanulságos előadásokat.

ELÉRKEZETT AZ IDEJE

hogy régi rádiója helyébe újat vegyen.

Uj készülék vásárlásnál köve- tője meg, hogy az ne csak a be- felől, hanem a külföldi államasokat is teljes hangere- vel hozza. Jó vételi nyújtson minden hullámhosszon, keze- lése kényelmes legyen, egy- szóval igényeinek teljes mér- tékben megfeleljen. — Ezt nyújtja Onnet a 3+2 csöves reflex kapcsolósú

KAPILATO MINDEN ORION RÁDIÓKESZKÉDŐS

— A kolozsvári népjóléti hivatal közlemé- nye. A népjóléti hivatal felhívja azokat a ko- lozsvári szegényeket, akik a téli segélyre igényt tartanak, hogy jelentkezzenek a nép- jóléti hivatal Cogalniceanu 4. szám alatti helyiségében a következő sorrendben. Az első és második kerület december 12-én, a harma- dik kerület december 13-án, a negyedik ke- rület december 14-én, az ötödik kerület december 15-én, a hatodik kerület december 16-án, a hetedik kerület december 18-án és a nyolcadik kerület december 19-én. A segé- lyek átvételéhez szükséges a népesedési hiva- talnál kiállított személyazonossági igazol- vány. Azok, akik nem jelentkeznek a felsor- rolt időkbén, azok már a januári segélyek- ben nem részesülhetnek.

Royal Sláger-Mozgó Jövő héttől ELISABETH BERGNER egyetlen idén bemutatásra kerülő világfilmje: „NAGY KATALIN”

Ma, vasárnap utoljára Heidelbergi szerelem Liane Haid-dal, délelőtt 11 órákor matiné: AZ EZRED RÉME, kacagtató bohózat

— Averescu marsall pártszervezeti kör- útra indul. Bukarestből jelentik: Averescu marsall elhagyta a fővárost. Utjának első állomása Temesvár, onnan Aradra, majd Nagyváradra és Kolozsvárra is ellátogat. A különböző városokban pártszervezeteinek kongresszusán fog személyesen résztvenni.

— Ertesítés. Az Umanitatea gyógyászati egyesület, Calea Victoriei 10, ellátja tagja- jait mindennemű szakorvosi kezeléssel és a szükséges gyógyszerekkel. Felvétel korta- tár nélkül. Tagdíjak 8—24 lejig hetenkint. Haláleseti biztosítás 10—50 ezer lejig.

— Kvarc, diathermia, Röntgen, új ultra rövid hullám- kezelés, stb.

— Eljegyzés. Róth Ella Dés és Simon Pál ék- szerész Kolozsvár, jegysek. (Minden külön értesítés helyett.)

— Dublinben foglyul ejtették Mac Amery államügyészt. Londonból jelentik: Dublinben ismeretlenek foglyul ejtették Mac Amery államügyészt, a törvényes palotája elé vit- ték, ahol fejfel oszlophoz kötözték, majd eltüntek. Az ügyész több mint félórát töltött a kényelmetlen helyzetben, míg végre eloldották kötelékeit. Azt hiszik, hogy az ir republikánusok csinyjéről van szó.

— A „Hölygfutár” divatrevüje az Újságíró klubban. Páratlan érdeklődés mellett zajlott le a „Hölygfutár” divatrevüje az Újságíró- klubban. A zsufolt terem közönsége rengeteg tapssal és nevetéssel honorálta Gara Ákos szellemes konferanszát és elragadtatással él- vezte a felvonuló divatszalonok és divatár- házak szebbnél-szebb modeljeit és pompásan kiállított kirakatait. Wurzelé divatszalonja, a Bernát kalapszalon, Stea-paplanok és sely- mek, a Herczeg vegyészeti gyár, a Heinrich- szappangyár, Bauch káprázatos csipkek, Massler izléses pongyolája, a Continetale paz- zar fürdőszobája, Kleinberger műasztalos remek vitrinje, a Gólya-áruház dusszinű in- dantren függőyei, a Bernát papirosáruház drága árukkal megrakott standja, a Boros papíráruház, az Emke, a dr. Biró-patika sze- lemiesen a darabba applikált reklámja, a Nagy testvérek kiállítás, a Constructio ragyogó csillárjai, Déry világvárosias gyönyörű bun- dái, a Pók-áruház szvetterei, a Schultz vi- rágüzlet gyönyörű ciklámeneje, Vass és Ra- kits reggelije, Reszling elegáns frizurái, a Rózsa-Royal káprázatos Euocol hirdetése,

Sámuel pompás ágyneműi, a Cultura könyv- kereskedés izléses verses reklámja mind hoz- zájárultak az est páratlan sikeréhez, mely- nek dekorációs megrendezése Widmann Wal- ter festőművész és Hochtejl kirakatredező érdeme, a szinpadí rendezés Réthely Ödönt dicséri. A divatrevüt Blau Ariame Baba és a román opera balerináinak művészi tánc- számai egészítették ki.

— Irodalmi est az Akademiath Barrissziá- ban. Folyó hó 7-én, péntek este, Oneg Se- bath keretében nivós irodalmi estét rendez- tetek tagjai körében a kolozsvári Akademiath Barrisszia. A programot Danzig Hillél vezette be, rámutatván az új héber irodalom főbb jellemvonásaira, majd Adler Hubert tartotta meg előadását a modern palesztinai héber költészetéről. Az előadás után személyvényeket olvasott fel a Pharos kiadásában legközelebb megjelenő héber antológiából. A versekhez rövid magyarázatokat fűzött, rámutatván az egyes költők egyéniségére és világéreteti be- állítottságára. Ezután Janovitz Éva Meira Chaimson „Mocsárláz” című novelláját ol- vasta fel Adler Hubert fordításában.

— Ma délután a Haggibbor teadélutánja. A Haggibbor sportegyesület, ma délután 5 órai kezdettel tartja meg a Cristal Palace összes termében teadélutánját. A zenét min denki által jól ismert Salgó dzsez-zenekar szolgálja s ezenkívül pedig a Cristal Pala- ce művészgardájának attrakciói fogják szó- rakoztatni a vendégeket.

— A „MERA” autóbúszvállalat 1934 de- cember 7-től 12-ig bezárólag terjedő időre a menetdíjakat lényegesen csökkenti a vállalat azon vonalain, melyek a vasutal párhúza- mosan haladnak. Bővebb felvilágosítások szereshetők a vállalat jegyirodájánál: Cluj, telefon 155 és 338. Satu-Mare, telefon 99. Baia-Mare, telefon 66. Zalau, telefon 99.

Rossz gyomor — szerencsétlen élet

Vitathatatlan tény: a rossz gyomor na- gyon gyakran számos testi és lelki kin oko- zója. Gyomorsavtúltengés, vagy más bél- zavarok nagyon gyakran olyan rossz szá- jizt adnak, amely kellemetlenné tesz ben- nünket legkedvesebb ismerőseink előtt is. A szelek és az étkezés utáni hányinger megfoszt minden energiától és elveszik minden munkakedvünket. Gyakori esetek- ben ezek, az eleinte könnyűnek látszó za- varok súlyos savtúltengéshez és gyomor- fekélyhez vezetnek.

A legkisebb ebéd után érzett kellemet- len fejfájás, szédülés, vagy nehézkes ked- vetlenség esetén egy kis doboz Magnesia Bisurata-t kell venni, ami a legerélyesebb és leggyorsabb ellenszere minden bélza- varnak. A Magnesia Bisurata ezenkívül megkönnyíti az emésztést és megakadályozza az élelmiszerek fermentációját. Bár- milyen zavar esetében, azonnal hat, meg- szüntetve a kellemetlen közérzetet. Kapha- tó minden gyógyszertárban és drogériában, kis dobozban 75, nagy dobozban 110 lejért.

Ne tegyen döntő lépést, amíg meg nem kérde- te JENNY

világhírű és felülmulhatatlan grafolo- gus és jösmót. Amióta e város létezik, nem volt még egy jós, aki tultenre rajta. Szisztémája a szembe és te- nyérbe nézés, mely által mindent megmond. Evekben keresztül a leg- titokzatosabb indiai fakirok között élt és be van avatva ezeknek összes titkaiba. Ért az okkult tudományok- hoz. Hires jóslásai közé tartozik a király hazajövele, a szerb uralkodó halála és sok más politikai esemé- nyek. Kereskedőnek, hivatalnoknak, vállalkozónak levőknek utbagazítást ad. Vidékeknek születési dátum vagy fénykép 23 lej postabélyeg beklüldé- se. Fogad mindennap délelőtt 9—1 és délután 3—8-ig. Taxa 40 lej. Calea Regele Ferdinand 22. (Hátul az udvarban. Főposta mellett.)

után azonnal válaszol. Teljes élethoroszkopot küld 100 utánvétellel.

UJ KELET Legújabb hírek

Négyezer főben állapították meg a saarvidéki nemzetközi hadsereg létszámát

(Első oldali cikkünk folytatása.)

Litvinov tegnap Genfben interjút adott a TASS ügynökségnek, melyben hangoztatja, hogy a december 5-én Franciaország és Oroszország között létrejött szerződés kizárólag a béke fentartására irányul. Az orosz külügyi népbiztos azonban beismerte, hogy a jelenlegi körülmények között nem ismer határozottabb eszközöket a béke garantálására, mint a keleti paktum, amelyet ez az okmány tudna legteljesebben biztosítani.

Béke, vagy bizonytalanság?

A Rador belgrádi jelentése szerint, a Vreme című belgrádi lap rendkívül jelentős cikket közöl a jugoszláv memorandum tegnapi megkezdett népszövetségi tárgyalásával kapcsolatban. A lap azt hangoztatja, hogy

nemcsak a Népszövetség létezése, hanem maga a béke is a Genfben most megkezdett tárgyalásoktól függ.

A tegnapi felszólalás után senkinek kétkedhetik abban — írja a lap —, hogy a nemzetközi politika döntő fontosságú választ ut előtt áll, ami éppugy vezethet a bizonytalanság, mint a béke felé.

A lap megállapítja, hogy nemcsak hogy nem lehet Magyarország ártatlanságáról beszélni, hanem még enyhítő körülményt sem lehet találni számára.

Magyarország megbizottja — fejezi be cikkét a Vreme — saját hazáját vádolta meg, amikor azt állította, hogy a merénylet a békeszerződések által kreált helyzet egyik megnyilvánulása.

Az angol sajtó a jugoszláviai magyarok kiutasításáról

Ujabb budapesti jelentés szerint, a magyar családok kiutasítása Jugoszláviából szakadatlanul tart. Ma újabb 222 Jugoszláviából kiutasított magyar érkezett Szegedre. A magyar lapok tudni vélik, hogy ezzel a kiutasítások sorozata még nem zárult le és még mindig tömeges kiutasításokra lehet számítani.

A kiutasításokkal kapcsolatban az egész sajtó, de különösen a Daily Telegraph élesen állást foglalt, hangoztatva, hogy Jugoszláviának az az érve, hogy a törökök görögöket és a németek zsidókat üztek ki, egyáltalában nem lehet mentsége a jugoszláv kormánynak.

Genf, december 8. (Rador.) A Temperley és Visconti tábornokokból, valamint Knoxból és Avenolból álló bizottság ma zárt ülést tartott, amelyen a saarvidéki nemzetközi karhatalom ügyében hoztak döntést és elhatározták, hogy annak létszámát 4000 emberben állapítják meg. Ezt a számot elégségesnek tekintik a rend fenn tartására. A karhatalom legnagyobb része angolokból fog állni és azok fogják vezetni is azt.

Egyidejű genfi jelentés szerint a népszövetségi tanács mai ülésén úgy döntött, hogy a jövőben az eddigi hármashozottság tagjainak számát felemeli és minden ország, amely csapatokat bocsát a saarvidéki nemzetközi rendőrség rendelkezésére, egy-egy delegátust küldhet a bizottságba. A nemzetközi karhatalom két angol, két olasz és egy vegyes, svéd-holland hadtestből fog állni és a csapatok karácsonyra megérkeznek a saarvidékre.

Genf, december 8. (Rador.) A holland és svéd kormányok még nem adtak végleges választ a saarvidéki nemzetközi rendőrség ügyében, míg a hivatalosan felszólított svájci kormány elutasítón válaszolt, mert Svájc nem rendelkezik állandó haderővel, amelyet külföldre küldhetne.

Göring és Göbbels személyesen gyűjtenek Berlinben a téli segély céljaira

Berlin, december 8. (Rador.) A kormány tagjai, a rohamosztagparancsnokok, a magasrangú tisztviselők, írók és művészek ma délután gyűjtést rendeznek a téli segélyakció javára. Göring és Göbbels együtt fogják végigjárni a főváros utcáit.

Olasz csapatok a Szomáli földről nyolcvan kilométernyire behatoltak Abesszinia területére

Formális háborút vívtak az olasz és abessziniai csapatok. Ugy Abesszinia, mint Olaszország erélyesen tiltakozik

London, december 8. (Rador.) Lapunk más helyén beszámoltunk arról, hogy az olasz csapatok véres határharcot vívtak az abessziniai határőrcsapatokkal. Az újabb jelentések arról számolnak be, hogy ezek a harcok formális háború jellegét öltötték.

Londoni jelentés szerint római abessziniai követ megbízást kapott, hogy erélyesen tiltakozzon az olasz kormánytól Abesszinia különböző pontjainak az olasz csapatok által végzett elfoglalása ellen. Azt állítják, hogy az olasz Szomáli-föld benszülött csapatai, olasz tisztek vezetése alatt tankokkal, repülőgépekkel és tüzérséggel támadást intéztek az Ualual-kut mellett táborozó angol-ethiopiai kirendeltség ellen. A december 5-i harcban 60 olasz meghalt, 400 megsbesült, míg az abessziniai vesztesége 100 halott.

Addis-Abeba lapjelentés szerint Rómából érkező jelentések szerint az olasz kormány szintén tiltakozó jegyzéket intézett az abessziniai kormányhoz, melyben azt állítja, hogy ezelőtt két nappal puskákkal, gépfegyverekkel és ágyúkkal felfegyverzett abesszin csapatok a szomáli határ mellett megtámadták az olasz határőroket.

Ujabb római jelentés szerint a határciendések kérdése még nem derült világossá. Az abessziniaiak határsértéssel vádolják az olaszokat. Másrészt azt állítják, hogy az olasz-abesszin szerződés ellenére az abessziniai kormány nagy koncessziókat adott a japánoknak a gyapottermelésben. Legújabb jelentés szerint az olasz csapatok 80 kilométernyire behatoltak Abesszinia területére.

Véget ért a bukaresti ügyvédsztrájk

Bucuresti-Bukarest, december 8. (Az Uj Kelet tud.) A bukaresti és ilfovi ügyvédek sztrájkja ma véget ért. Az ügyvédek a bukaresti központi kamara székhelyében ülést tartottak Petrovici dékán elnökletével. A dékán beszédet tartott az értekezleten, amelyen rámutatott arra, hogy Antonescu igazságügyminiszter megértően viselkedett velük szemben és visszavonta a dekretumot, amely az ügyvédekkel akarta megfizettetni a bírósági épületek javítási költségeit.

Petrovici dékán után Zamfirescu dr. ügyvéd szólalt fel, aki köszöntet mondott a dékánt, hogy képviselje a jövőben is ugyan mélyen és őznetlen munkájáért, kérve a dékánt, hogy képviselje a jövőben is ugyan ilyen odaadással az ügyvédek érdekeit. Több más ügyvéd felszólalása után, a jelenlevők elhatározták, hogy miután az igazságügyminiszter teljesítette kívánságaikat és eltörölte az ügyvédi kamara rendkívül sérelmes intézkedéseket beszüntetik a sztrájkot.

Román Opera Gyöngyhalász
Premier! Szerda, december 12-én. Premier!
Főszerepekben: Rózsa Anna, T. Spătaru, G. Simionescu és V. Sioniu

A kormány sürgeti a felirati vitát, hogy sor kerüljön a Skoda-jelentésre

Lemondott a kormány a tisztviselők revíziójáról. Bratianu György passzív rezisztenciája az ostromállapot miatt

A nemzeti parasztpárt döntött, de a döntést egyelőre titokban tartják

Bucuresti-Bukarest, december 8. Az Adeverul írja, hogy a parlamenti napirenden szerepelnek bizonyos törvényjavaslatok, a Skoda-jelentés és néhány dekretum ratifikálása. E célból a miniszterelnök felkérte a törvényhozó testületek elnökeit, hogy fejeztessék be a választfelirati vitát péntekig. A többségiak közül számosan lemondanak és csak az ellenzék képviselői fognak beszélni.

A lap szerint a ratifikálásra kerülő törvénydekretumok: Az ügyvédi kar átszervezése, a legfőbb törvénytanács átszervezése, a közhivatalokban elkövetett állás-halmazás és az állami apparátus egyszerűsítése. Az ügyvédi jóléti intézményekre vonatkozó (eforiák) dekretum benyújtásáról lemondtak és későbbi időpontban törvényjavaslat formájában terjesztik majd be, a lap értesülése szerint, lemond-

tak a tisztviselők revíziójának dekretumáról is és azt sem szavaztatják meg.

Milyen törvények készülnek?

Bucuresti-Bukarest, december 8. Tegnap este Tatarescu teát adott a miniszterelnökségen a parlamenti többségiak tiszteletére. Megjelent Dinu Bratianu pártelnök is, de beszédek nem hangoztak el, ellenben a miniszterelnök és Bratianu cerlet tartottak és a különböző megyei liberális szervezetek ügyét tárgyalták meg. Ma délelőtt 11 órakor Tatarescu találkozik Dinu Bratianuval, akivel megállapítják a parlament karácsonyelőtti programját.

A Gheorghe Bratianu párt titkársága közölte a lapokkal, hogy a párt nem vesz részt a választásokon, míg az ostromállapotot fel nem függesztik és a cenzurát meg nem szüntetik. Ennek következtében a párt

INGYEN
kap egy cukorszórot mindenki, aki 2 kg-r. vásárol. A CERES-ételzsír bármilyen ételhez és sü. téshez használható. Egészségesebb, mint bármilyen más zsiradék.

CERES-kókuszvaj

nem nyújtja be listáját az ilfovi megyei választásokra.
A pénzügyminiszter a királynál
Bucuresti-Bukarest, december 8. Popovici Mihály levelét közlik a ma reggeli lapok, melyben cáfolja azt a hírt, hogy ő Prágában járt volna a Skoda-szerződés megkötésének idején és ott Fiala Skoda vezérigazgatóval tárgyalt volna. Rámutat arra, hogy tíz éve nem járt Prágában, azonban 1930 augusztusában Karlsbadba menet átutazott a cseh fővárosra. Akkor azonban már a szerződés meg lett kötve és ő nem szállt ki a vonatból, hanem a követség egyik tisztelő tiszviselőjével beszélgetett kocsiában.

A nemzeti parasztpárt döntött
Bucuresti-Bukarest, december 8. A Curentul foglalkozik a nemzeti parasztpárt elnöki tanácsának munkálataival. Megállapítja, hogy a megvitatt ügyeket titokban tartják, és csak annyit szivárgott ki, hogy a párt belső ügyeiről volt szó. A Mirtó-ügyről, a párt kongresszusának időpontjáról és a somesi, valamint sibiu szervezetei helyzetéről még nem történt döntés. Mihalache ma összegezi a megtárgyaltakat és beszédet, majd kommunikét adnak ki a hozott határozatokról.

Négymilliárd dollár értékű beruházással akarja leküzdeni az Egyesült Államok kormánya a munkanélküliséget

Washington, december 8. (Rador.) A kormány tervezet készíti a munkanélküliség leküzdésére és 4 milliárd dollár értékű beruházásokat akarnak végezteni. A köz-munkák között szerepelnek villamosművek építése, folyók hajózhatóvá tétele, stb.

A Japán-Egyesült Államok közti telefonvonalat tegnap nyitotta meg Hull külügyi államtitkár és Hirota japán külügyminiszter. Hull megemlítette, hogy ezelőtt 80 évvel egy levél Japánba érkezése 7 hónapig tartott.

Polysfoto!!!

Modern fényképezési műterem. Amatőr munkák, esküvői képek, portrék, igazolvány és album felvételek, művészi kivitelben a legolcsóbb áron. Előhívásokat, másolatokat, kidolgozásokat, olcsón és jól készítik. Modern műterem! Nincs rossz fényképarc! Minden felvétel sikerül! Győződjön meg személynesen!

Cluj, str. I. G. Duca (v. Egyetem u.) 3. szám.

Polysfoto!
FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 14. Telefon: 9-77.

Cenzurat

10. Telefon...
11. Telefon...
12. Telefon...
13. Telefon...
14. Telefon...
15. Telefon...

Disznó...
Hitler ere...
csület igé...
Kenyeret...
kanéllük...
zetők anny...
a német m...
Munka he...
szül a nyor...
A téli se...
reális, mint...
kus.
Egy 150...
lyet Göbbel...
megilletőd...
lia kapuiba...
Egy 150...
elégítő szin...
nem laknak...
kővér, hog...
azt a diszn...
Winterhilfe...
rezsim képv...
Göbbels...
érthető.
A Göring...
nagyszerű...
ugyanakkor...
mara elnö...
elfogadnia.
A disznó...
Németorszá...
Mindenké...
mmi stp...
London,

A kana...
Dafoy le...
jelentette...
került meg...
ikreket.
A kiváló...
az orvosi...
iker életben...
A kanad...
fesztések...
díjra akar...
hetséges...
A világ...
fog tiltakoz...
orvos a N...
saiban rész...
Aki élet...
az élet mi...
Ennek e...
dónak és...
nadai orv...
Nem mi...
vagy lebec...
rült meg...
Inkább...
az öt iker...
sonió erőf...
életrevaló...
sőt meg...
Számos...
akiknek...
szükséges...
olyan tud...
Dafoy die...
Ma száz...
berék, akik...
ily módo...
szülőanyju...
nak, hogy...
tében han...
nyekvilágo...
megszabta...
Az éhez...
lunk, akik...
a világon...
a tídővés...
kává lesz...
Dafoy...
díjat, de...
tudósok...
nak fel a...
Dafoy...
vosoknak...
megmente...
eszközeiv...
arra is...
galt ki k...
gokat...
gyöngéket...
seket is e